

Англи хэлний
хамгийн түгээмэл

ХЭЛЦ ҮГС

idioms

амархан ном

АНГЛИ ХЭЛНИЙ
ХАМГИЙН ТҮГЭЭМЭЛ

ХЭЛЦ ҮГС

idioms

Зохиогч: Д Арки Адриан-Валенс

Агуулга

Өмнөтгөл 11

1. Хүмүүс 14

Хүмүүсийн зан төлөв

no rocket scientist · dark horse · party pooper

Оюун ухаан ба гоо үзэсгэлэн

turn heads · full of yourself · lost for words

Үнэхээр гайхалтай

the man in the street · larger than life · in the flesh

Ихрүүд

coach potato · dirty word · on the go · pain in the neck

2. Сэтгэл хөдлөл 23

Бүх төрлийн сэтгэлийн хөдөлгөөн

leaves me cold · on edge · (-ed) to death

Инээмтгий хүмүүс

in stitches · keep a straight face · burst out laughing

Аз жаргал

on top of the world · over the moon · on cloud nine

Замаас үүдсэн уур хилэн

see red · what got into him · lost it

Шархалсан зүрх

head over heels · break someone's heart · pick up the pieces

3. Нийгмийн харилцаа 34

Үдэшлэг!

push the boat out · small talk · hit it off

Сайн найз

be there for · see eye to eye · give and take

Юу хэлдэг билээ?

take a rain check · Finger crossed · On me

Ажил дээр

have a soft spot for · at each other's throats · breath of fresh air

4. Хайр дурлал, болзоо

43

Тэр надад талтай

In your dreams · no way · play hard to get

Хов жив

going steady · he/she's history · get a life

Үнэхээр сэтгэл татам

drop-dead gorgeous · have a thing about · pop the question

Анхны харцаар дурлах

love at first sight · sweep someone off their feet · only have eyes for

Болзоонд явсан нь

pick up the tab · go Dutch · play it by ear

5. Амьдрал

54

Лоттигийн өдрийн тэмдэглэл

in the same boat · Mr Right · get your act together

Хэцүү байдалд орох

hot water · in your shoes · off the hook

Хөдөөгийн амьдрал

life in the fast line · rat race · fish out of water

Багийнхан амжилтандаа баярлацгаав

keep your head above water · on a roll · put your feet up

6. Харилцан яриа

63

Киноны хэсгээс

two-timing · put your foot in it · kick yourself

Чи нууц хадгалж чадах уу?

That would be telling · spill the beans · let the cat out of the bag

Санал бодол

You are telling me · You can say that again · hit the nail on the head

Надад итгэл дээ!

pull someone's leg · have someone on · pull the other one

Чихээ түлэв
to say the least · get it straight · on Earth

7. Бодох, сурах 74

Таамаглал
that'll be the day · on the cards · safe bet · touch and go
Ой тогтоолт
tie the knot · take some doing · slip your mind
Зөв ба буруу дуудлага
golden rule · get the hang of · just like that
Хөгжим сонсов
(can't) make head nor tail of · from scratch · have a go
Би нисэхээс айж байна
cut no ice · carry weight · take to heart

8. Үйл хөдлөл 85

Нойрмог хулгайч
piece of cake · take your time · catch someone red handed
Адал явдалт киноны баатар
by the book · turn the tables · in the thick of
Спортын хэлц үг
score an own goal · touch base · the gloves are off
Жингээ хасах
do the trick · step on it · miss the boat
Халагдаж магадгүй шүү чи
soft touch · on the line · on top of

9. Бизнес, ажил хэрэг 96

Бизнесийн амжилт
make a killing · make ends meet · get off the ground
Ажилд орох ярилцлага
off the cuff · think on your feet · make up your mind
В.І.С өрөнд оров
in the red · in the black · feel the pinch · on a shoestring
Шинэ ажил
find your feet · in at the deep end · sink or swim

Чухал хүн
big fish · on board · mind's eye

10. Муу зүйлийн тухай 107

Муу зүйл
below the belt · sit on the fence · mind your own business

Сайн уу муу юу?
cut corners · around the clock · pull strings · turn a blind eye

Хор
up in arms · thumbs down · get out of hand

Ичмээр юм
break the ice · fall flat · split their sides

Дурлалын паян
kiss-and-tell · call the shots · days are numbered

ТОВЪӨОГ 118

Өмнөтгөл

Хэлц үг буюу idiom гэж юу вэ?

Хэлц үг гэдэг нь хэрэглэгдэж байгаа үгсийн энгийн нийлбэр утгаар бол тун этгээд боловч жинхэнэдээ огт өөр утгатай байдаг нийлмэл үгсийг хэлнэ. Жишээ нь : **over the moon** (сарны дээр), **pulling someone's leg** (хэн нэгний хөлийг татах) гэх мэт. Гэтэл эдгээр хэлц үгсийн жинхэнэ утга нь :

I'm over the moon гэвэл *Би маш их баяртай / тааламжтай байна;*

I'm just pulling your leg гэвэл *Би тоглосон юм* гэсэн утгатай болно.

Хэлц үгийг харахад бүх үг нь ойлгомжтой (*over – дээр, moon – сар, pull – татах* гэх мэт) боловч яг зөв утгыг тааж олоход хэцүү байдаг. Иймд хэлц үгийг цээжилж тогтоохоос өөр замгүй.

Хэлц үг юунд хэрэгтэй вэ?

Хэлц үг буюу idioms нь ярианы болон албан бус бичгийн англи хэлэнд түгээмэл байдаг. Иймд үүнийг мэддэг байх нь тун чухал бөгөөд зайлшгүй юм.

Ярианы англи хэлэнд, хүмүүсийн энгийн ярианаас эхлээд бизнесийн хурал зөвлөгөөнд хүртэл түгээмэл хэрэглэгдэнэ. Харин бичгийн англи хэлэнд бол ихэвчлэн сонин хэвлэлд тохиолдоно. Энэ нь мэдээ нийтлэлийнхээ гарчгийг сонирхолтой бөгөөд амьд өгөх гэсэн зохиогчдын хүслээс болдог билээ.

Энэ номноос та юу сурах вэ?

Энэ номноос та **raining cats and dogs!** гэх мэт хуучирсан хэлцийг бус, харин хамгийн орчин үеийн англи хэлний өдөр тутам хэрэглэгддэг хэлц үгсийг сурах болно. Энд, хамгийн түгээмэл хэрэглэгдэх **140 гаруй** хэлцийг тайлбарласан байгаа. Ингэхдээ, хэлц бүрийн утгыг тодотгох богинохон эхүүдийг хавсаргасан нь түүний утгыг хялбархан таньж, хэрхэн яаж хэрэглэх вэ гэдгийг ойлгоход дөхөм болсон.

Номын төгсгөлийн **Товъёог**т энд орсон бүх хэлцийг латин цагаан толгойн дарааллаар байрлуулж, орчуулгыг тодруулах жишээний хамт хавсаргасан болно.

Энэ номыг хэрхэн унших вэ?

Номын текстийг дуртай газраасаа уншаад уншаад явчиж болно.

Эсвэл,

- Хэлц үгийн жишээ эхийг уншиж, дотор нь тааралдах хэлц үгсийн утгыг ойлгохыг хичээнэ.
- Дараа нь, арынх нь хуудсанд байгаа орчуулгыг уншиж, өөрийн ойлгосноо шалгана.
- **Товъёог** хэсгээр дураараа сэлж, хэлц үгсийн утгыг мэдэж авна.

1

Хүмүүс

Хүмүүсийн зан төлөв

*He was **no rocket scientist** with computers.*

Does it matter if someone says you're **no rocket scientist**? Yes, it does! This phrase means not very intelligent.

What if a newspaper describes a politician as a **dark horse**? This means nobody knows much about him.

And a **party pooper**? This means a person who spoils enjoyable activities by refusing to join in. This idiom is also useful in apologies: “I’m sorry to be a party pooper, but I have to go home now.”

- **no rocket scientist**
тийм ч ухаалаг бус хүн
- **dark horse**
нууцлаг хүн
- **party pooper**
үдэшлэг нураагч, үдэшлэгийг орхиж буй хүн

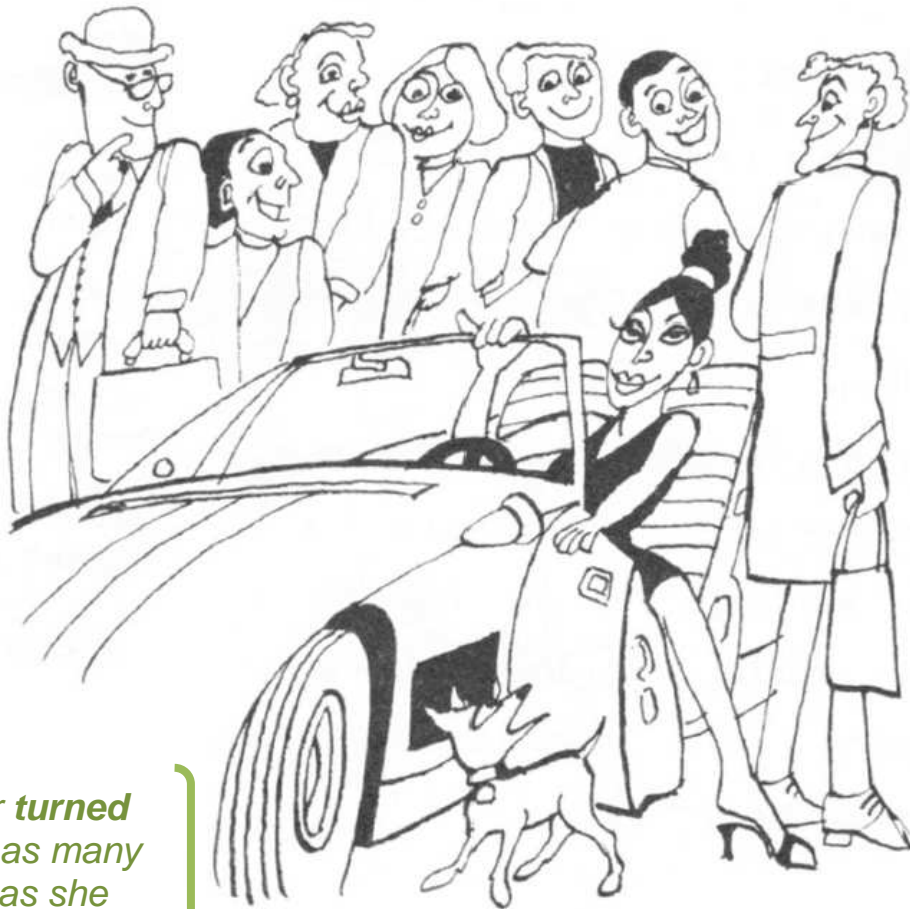
Хэн нэг нь чамайг чи бол **no rocket scientist** гэвэл ямар вэ? Мэдээж дургүйцэлгүй яах вэ! Энэ чинь чи тийм ч ухаантай биш гэсэн утгатай шүү дээ.

Сонинд нэгэн улс төрчийг **dark horse** хэмээн тодорхойлсон байвал энэ нь юу гэсэн үг вэ? Энэ бол түүний талаар хүмүүс сайн мэдэхгүй гэсэн үг.

Тэгвэл **party pooper** гэвэл? Энэ бол үдэшлэг цэнгээнд оролцохоос татгалзаж, нэг ёсондоо уг зүйлийг “нураасан” гэсэн утгатай. Үүнийг дараах байдлаар ашиглавал тохиромжтой : “Үдэшлэгийг орхиж байгаад уучлаарай, гэхдээ би гэр рүүгээ явах хэрэгтэй байна.”

*Тэр компьютерт
тийм ч сайнгүй
нэгэн байлаа.*

Оюун ухаан ба гоо үзэсгэлэн

*Her car **turned** almost as many **heads** as she **did**.*

A Hollywood actress once met the British philosopher, Bertrand Russell. Whereas he was quite ugly, she **turned heads** wherever she went. She was rather **full of herself** and said to Russell, 'They say I'm the most beautiful woman in the world, and I hear you're the smartest man. Imagine if we had a child with your brains and my beauty.'
Russel, who was never **lost for words**, replied, 'Imagine if it had my beauty and your brains.'

- **turn heads**
анхаарал татах
- **full of yourself**
өөртөө маш сэтгэл хангалуун байх
- **lost for words**
хэлэх үггүй болох

Холивүүдийн жүжигчин эмэгтэй Британийн философич Бэрtrand Расселтай нэгэн удаа уулзжээ. Уг эмэгтэй бүхний **анхаарлыг татсан** нэгэн байсан бол харин нөгөөх нь тун ч царай муутай юмсанж. Ингээд өнөөх бүсгүй **өөртөө маш сэтгэл хангалуунаар** “Хүмүүс намайг дэлхийн хамгийн царайлаг бүсгүй гэцгээдэг юм. Харин би таныг хамгийн ухаантай хүн гэж сонссон. Хэрвээ бид [гэрлэж] чам шиг ухаантай, над шиг царайлаг хүүхэдтэй болвол ямар вэ?” гэхэд хэзээч **хэлэх үггүй байдаггүй** Рассел “Харин над шиг царайтай, чам шиг ухаантай төрчихвөл яах вэ?” хэмээн хариулсан гэдэг.

*Тэр хүүхний машин яг
л өөр шиг нь бүхний
анхаарлыг татаж
байлаа.*

Үнэхээр гайхалтай

James Bond, the larger-than-life secret agent, was first played by Sean Connery.

Say 'Sean Connery' to **the man in the street** and he'll probably say 'James Bond'. The famous British secret agent, 007, has been played by six actors in the last forty years, but Connery was the original and probably the best. He was **larger than life** both on the screen and **in the flesh**. Even in his 60s, he was chosen by the readers of an international women's magazine as the Worlds Most Attractive Man.

- **the man in the street**
жирийн хүн, хэн нэгэн хүн
- **larger than life**
үнэхээр гайхалтай
- **in the flesh**
бодит хүн, бодит амьдралд

Хэрэв хэн нэгэн хүнд “Шон Коннер” гэж хэлбэл магадгүй тэр “Жеймс Бонд уу” гэх байх. Британийн алдартай нууц агент 007 –гийн дүрд сүүлийн дөчин жилийн хугацаанд зургаан жүжигчин тоглосон боловч Коннер бол хамгийн бодит, бараг хамгийн шилдэг нь байсан билээ. Тэр бол дэлгэцэн дээр ч **бодит амьдрал** дээрээ ч **үнэхээр гайхалтай** нэгэн. Бүр 60 гарсан хойно нь ч түүнийг олон улсын эмэгтэйчүүдийн сэтгүүлээс Дэлхийн Хамгийн Сэтгэл Татам Эрэгтэй -гээр нэрлэж байсан юм.

*Үнэхээр гайхалтай
нууц агент Жэймс
Бондын дүрд хамгийн
анх Шон Коннер
тогложээ.*

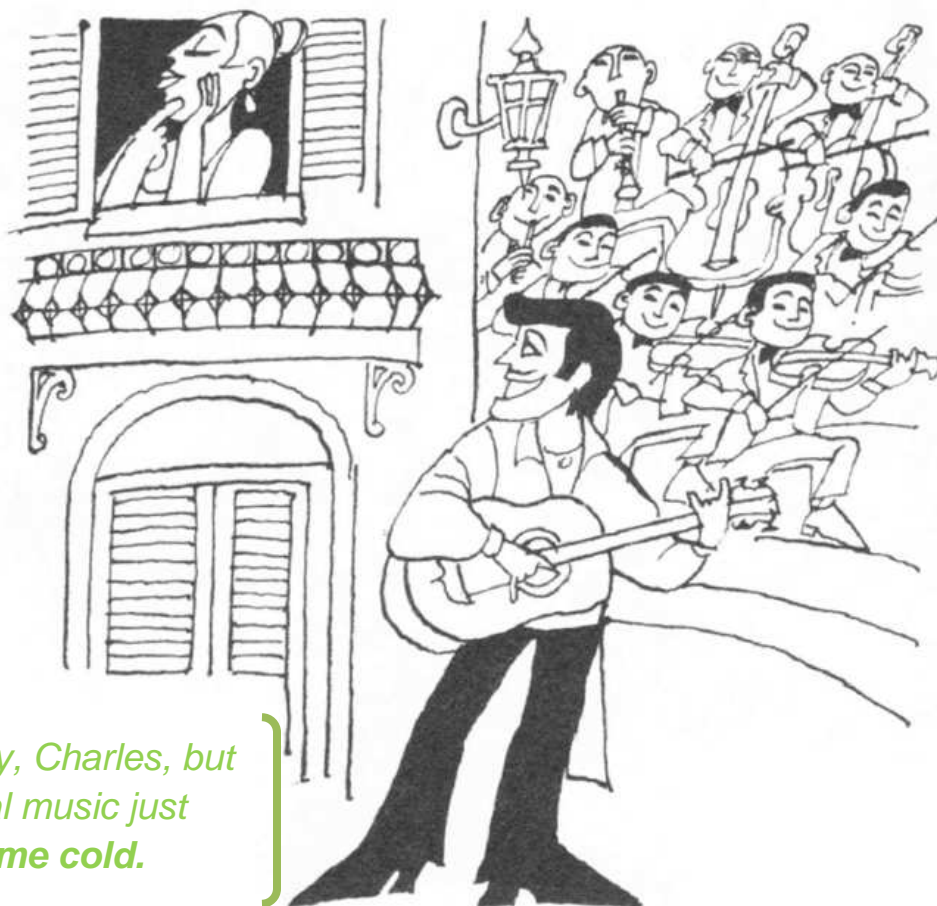
Some twins are identical, but my brother and I are definitely not. He's a **couch potato** who watches television all weekend and thinks exercise is a **dirty word**, whereas I always **on the go**, playing sport, socialising, working and so on. He says I'm a **pain in the neck** because I never stop doing things and making a noise while he's trying to watch the TV or sleep.

- **couch potato**
залхуу хүн
- **dirty word**
тааламжгүй зүйл, онцгүй зүйл
- **on the go**
идэвхтэй
- **pain in the neck**
уршиг, тээр

Зарим ихрүүд адилхан байдаг, харин миний ах бид хоёр бол үнэхээр өөр. Тэр бол бүх л амралтын өдрөөр телевиз үзэж өнгөрөөдөг, тун **залхуу нэгэн** бөгөөд дасгал бол **онцгүй зүйл** гэж үздэг, гэтэл би эсрэгээрээ, байнга **идэвхтэй** байж, спортоор хичээллэн, хүмүүстэй харилцаж, ажиллаж байдаг. Тэрээр намайг **тээртэй** гэж хэлдэг, учир нь би байнга ямар нэг юм хийж, чимээ гарган түүний телевиз үзэх эсвэл унтахад нь саад болдог гэсэн.

Сэтгэл хөдлөл

Бүх төрлийн сэтгэлийн хөдөлгөөн

*I'm sorry, Charles, but
classical music just
leaves me cold.*

Anger, happiness, love, hate, fear, boredom - whatever you feel, there's an idiom to put it into words. And if something doesn't excite you at all, you can say, it **leaves me cold**.

You can express moderate feelings such as I'm **on edge** (which is how you might feel before making a speech or having a tooth out), or strong feelings, such as, I was **bored to death**. I was **worried to death**. I was **scared to death**.

- **leaves me cold**
надад ерөөсөө нөлөөлөхгүй байна
- **on edge**
түгшүүртэй, айсан
- **(-ed) to death**
хэтэрхий (-сэн), үхтлээ (-сэн)

Уурлах, баярлах, хайрлах, үзэх ядах, айх, уйтгарлах – алиныг нь ч мэдрсэн гэлээ та түүнийгээ үгээр илэрхийлбэл энэ чинь хэлц үг болно. Хэрэв ямар нэг зүйл үнэхээр сонирлыг чинь татахгүй байвал “энэ **надад ерөөсөө нөлөөлөхгүй байна**” гэж хэлж болно.

Мөн та дунд зэргийн мэдрэмжийг бол “Би **айж байна**” гэх мэтээр, илүү хүчтэй мэдрэмжээ бол “Би **үхтлээ уйдсан**”, “Би **үхтлээ санаа зовсон**”, “Би **үхтлээ айсан**” гэж илэрхийлж болно.

*Намайг уучлаарай
Чарльз, гэхдээ
сонгодог хөгжим
надад ерөөсөө
нөлөө үзүүлэхгүй
байна.*

Инээмтгий хүмүүс

Everyone was in stitches.

Somebody told a very funny joke at the office yesterday, and we were all **in stitches** for five minutes afterwards. Then the boss came in. He was in a bad mood and started to talk about a work problem. I couldn't forget the joke and I couldn't **keep a straight face**. The boss asked me what I was smiling at. When I told him, he just looked at me and said nothing. I thought he was going to throw me out. But then he burst out laughing!

- **in stitches**
хөхрөх, их инээх
- **keep a straight face**
мишээх ч үгүй инээх ч үгүй байх, гөлийх
- **burst out laughing**
гэнэт чангаар инээх, түсхийтэл инээх

Өчигдөр ажил дээр хэн нэг нь үнэхээр инээдтэй онигоо ярьсаны дараа бид таван минут хэртэй **хөхөрцгөөсөн**. Тэгтэл дарга ороод ирсэн. Тэр нэлээд ууртай байсан бөгөөд ажилтай холбоотой бэрхшээлүүдээ ярьж гарлаа. Гэтэл би нөгөө онигоог мартаж чадахгүй байсан тул **инээхгүй байж** тэвчсэнгүй. Харин дарга юунд инээгээв гэж асуулаа. Би түүнд нөгөө онигоог ярьж өгтөл тэр над руу хараад юу ч хэлсэнгүй. Би ч намайг одоо халах байхдаа л гэж бодсон. Гэтэл тэр гэнэт **түсхийтэл инээв**.

*Бүгдээрээ
хөхөрч байлаа.*

Аз жаргал

*He was **over the moon**.*

It's a beautiful day, and I feel **on top of the world!**

He's just had some good news. He's got the job that he wanted, and he's **over the moon** about it.

Getting my first job as an actor was so exciting. I was **on cloud nine** for weeks afterwards.

- **on top of the world**
аз жаргалтай байх
- **over the moon**
үнэхээр сэтгэл хангалуун байх
- **on cloud nine**
үнэхээр баяртай байх

Ямар сайхан өдөр вэ, би үнэхээр **аз жаргалтай байна!**

Тэр дөнгөж сая сайхан мэдээ авсан юм. Хүссэн ажилдаа орсон учраас түүндээ **үнэхээр сэтгэл хангалуун байна.**

Би анхны жүжигчний ажлаа аваад үнэхээр сайхан байсан. Бүтэн долоо хоногийн турш **үнэхээр баяртай байж** билээ.

Тэр үнэхээр сэтгэл хангалуун байлаа.

Замаас үүдсэн уур хилэн

*What's got into
him?*

ROAD RAGE

As roads become busier, road rage is becoming more common. Ben Smith, 43, from London, was trying to park his car yesterday when another driver got in first. Smith **saw red**, jumped out, shouted at the other driver and started kicking the man's car, doing £800 worth of damage. Smith told police later, 'I don't know **what got into me**. I've never done anything like that before. I just **lost it**.'

- **see red**
гэнэт маш ихээр уурлах
- **what got into him**
тэр яагаад ийм аймар (ууртай, догшин) болчихов оо
- **lost it**
ухаанаа алдах

Зам түгжрэхийн хэрээр түүнээс үүдсэн уур хилэн хаа сайгүй тохиолдож байна. Лондонгоос ирсэн 43 настай Бэн Смит өчигдөр машинаа тавихаар оролдож байтал өөр нэг жолооч өмнүүр нь дайраад тавьчихжээ. Смит **гэнэт маш ихээр уурлаж** машинаасаа үсэрч буугаад нөгөө жолооч руу хашгичан, машиныг нь өшгичиж эхлэсэн бөгөөд 800 фунтын хохирол учруулсан байна. Смит дараа нь цагдаад хэлэхдээ “Би **яагаад тэгж их уурласнаа** мэдэхгүй байна. Урьд нь ерөөсөө тэгж байгаагүй юм. Би бүр **ухаанаа алдчихсан** байсан” гэжээ.

*Тэр яагаад ийм
аймар ууртай
болчихов оо?*

Шархалсан зүрх

*She **broke his heart** when she said goodbye.*

Almost as soon as he met her, he fell **head over heels** for her. They had six wonderful months together, and then she left. It **broke his heart**, and a year later he's only beginning to **pick up the pieces**.

- **head over heels**
гэнэт, маш ихээр дурлах
- **break someone's heart**
хэн нэгнийг тун ихээр гуниглуулах, зүрхийг нь шархлуулах
- **pick up the pieces**
эвдэрсэн зүйлсээ эвлүүлэх, хэвэндээ орох

Бүсгүйтэй уулзав уу үгүй юу залуу түүнд **гэнэт, маш ихээр дурлажээ**. Тэд хамтдаа гайхалтай сайхан зургаан сарыг өнгөрөөсний дараа нөгөө эмэгтэй залууг орхин одов. Энэ нь залуугийн **зүрхийг шархлуулж**, бүтэн жилийн дараа л **хэвэндээ орж** эхлэв.

Тэр эмэгтэй баяртай гэж хэлснээр залуугийн зүрх шархалсан юм.

Нийгмийн харилцаа

Үдэшлэг!

*They really **pushed the boat out** for their daughter's wedding.*

January 6

I went to a big party last night. The hosts were celebrating something so they'd decided to **push the boat out** : there was a really good band, fantastic food and lots of drink. I chatted to a few people for the first hour – just the usual **small talk**. Then I met this great guy. We got talking and we really **hit it off**. I'm seeing him tomorrow!

- **push the boat out**
маш ихийг зарцуулах
- **small talk**
чухал биш зүйлийн талаар найрсаг яриа өрнүүлэх
- **hit it off**
бие биендээ таалагдах

Нэгдүгээр сарын 6

Өнгөрсөн шөнө би томоохон үдэшлэгт очлоо. Үдэшлэгийн эзэд ямар нэгэн зүйлийг тэмдэглэж байсан бөгөөд тэд үүндээ **маш ихийг зарцуулсан** нь харваас илт байлаа. Тэнд тун сайн хамтлаг очсон байсан бөгөөд гайхалтай сайхан хоол, маш их уух зүйл байсан. Би эхлээд хэсэг хүмүүстэй **энгийн зүйлийн талаар дэмий яриа өрнүүлсэн**. Тэгээд дараа нь би энэ гайхалтай залуутай уулзсан. Бид ярилцсан, тэгээд **бие биендаа таалагдсан**. Би түүнтэй маргааш уулзна.

Тэд охиныхоо хуриманд зориулж маш ихийг зарцуулсан.

A good friend

- is someone who will always **be there for** you when you need them.
- is someone who **sees eye to eye** with you on most things.
- is not perfect and not the same as you, but is good at **give and take**.

- **be there for**
туслахад бэлэн байх
- **see eye to eye**
зөвшөөрөх, санал нийлэх
- **give and take**
буулт хийж хамтран ажиллах

Сайн найз гэдэг бол

- тусламж хэрэгтэй үед чинь **үргэлж бэлэн байдаг** юм.
- ихэнх зүйл дээр чамтай **санал нийлдэг** юм.
- бүх зүйлийг мэддэг байх, бүх зүйл дээр чамтай адилхан байх албагүй ч **буулт хийж хамтран ажиллаж** чаддаг юм.

*Сайн найзууд ч гэсэн
бүх зүйл дээр санал
нийлдэггүй.*

Юу хэлдэг билээ?

(The dinner's on me.)

How can you say 'no' to an invitation for now but keep the invitation open for another time?

- Can I **take a rain check**?

What can you say if someone invites you to an event that is dependent on something else, such as good weather.

- (Let's keep our) **Fingers crossed**.

And if someone offers to pay for drinks or a meal, but *you* want to pay?

- This is **on me**.

- **take a rain check**
урилгыг нээлттэй үлдээх
- **Fingers crossed**
бүх зүйл сайхан болно гэж найдах, залбирах
- **On me**
Би төлнө

Хүний хэлсэн урилгад яг одоо боломжгүй байгаа ч дараа боломжтой цагтаа хүлээж авъя гэсэн байдлаар татгалзсан хариу өгөхдөө юу гэж хэлэх вэ?

- Би энэ урилгаа нээлттэй үлдээж болох уу?

Хэрэв хэн нэгэн таныг уриад, харин таны явах эсэх ямар нэгэн зүйлээс, жишээлбэл цаг агаараас ч юмуу шалтгаалах бол юу гэж хэлэх вэ?

- Хоюулаа бүх зүйл **сайхан болоосой л гэж залбирья.**

Хэрэв хэн нэг нь таны авсан хоол, цайны үнийг төлөхийг санал болгоод, харин та өөрөө үүнийг төлмөөр байвал юу гэж хэлэх вэ?

- Үүнийг **би төлнө.**

*Оройн хоолны
мөнгийг би төлнө.*

Ажил дээр

*The new secretary
is a **breath of fresh
air.***

Old Mr Brown has been with the company for years. He's pretty useless, but he survives because the manager **has a soft spot for** him.

There are two bossy middle-aged women who are always **at each other's throats** about one thing or another.

There's a nice girl who started last week and is a **breath of fresh air.**

- **have a soft spot for**
дуртай, санаа тавдаг
- **at each other's throats**
маргалдах, үгээр давах
- **breath of fresh air**
тааламжтай сайхан

Хөгшин Браун энэ компанид олон жил болсон. Тэр бараг хэрэггүй нэгэн боловч менежер түүнд **санаа тавьдаг**ийн ачаар одоо болтол эндээ байна. Энд мөн дунд эргэм насны хоёр эмэгтэй бий. Тэд үргэлж ямар нэг зүйл дээр **маргалдаж** байдаг. Харин өнгөрсөн долооногоос нэг сайхан бүсгүй манайд ажиллаж эхлэсэн нь үнэхээр **тааламжтай сайхан** байна.

*Шинэ нарийн бичиг ирсэн нь
үнэхээр **тааламжтай сайхан**
байна.*

Хайр дурлал, болзоо

Тэр надад талтай

TOM: I think she likes me.

SAM: **In your dreams!**

Tom: No, really, I'm sure she does.

SAM: **No way!** She never even looks at you.

TOM: Exactly! That means one of two things: either she's embarrassed because she fancies me, or she's **playing hard to get**.

SAM: Tom, there is a third possibility ...

- **In your dreams.**
энэ бол бүтэшгүй мөрөөдөл
- **no way**
ёстой үгүй, ёстой тийм биш
- **play hard to get**
тоогоогүй юм шиг царайлах

Тоом: Тэр эмэгтэй надад талтай гэж би бодож байна.

Сээм: **Ёстой бүтэшгүй мөрөөдөл!**

Тоом: Үгүй ээ, үнэхээр тийм, би бүр итгэлтэй байна.

Сээм: **Ёстой тийм биш!** Тэр хэзээ ч чам руу харж байгаагүй шүү дээ.

Тоом: Тийм л дээ. Гэхдээ энэ нь нэг бол тэр надтай нүүр тулахаас ичсэнийх, үгүй бол тэр зүгээр л **тоогоогүй юм шиг царайлж** байгаа юм.

Сээм: Тоом, гэхдээ гуравдах хувилбар ч байж болно шүү дээ ...

*No, **he's history.**
She's got a new
boyfriend.*

ETHEL: Have you heard about Jane's boyfriend?

MAVIS: The one she's been **going steady** with for about six months?

ETHEL: No. **He's history.** She's got a new one.

MAVIS: That's fast!

ETHEL: Yes. And he's younger than her! Oh! Hello, Jane.

JANE: Haven't you got anything better to do than gossip about other people?
Get a life!

- **going steady**
энгийн харилцаатай
- **he/she's history**
өнгөрсөн явдал, одоо бол чухал биш
- **get a life**
арай дээр юм хийгээч (ээлдэг бус)

Ийтэл: Чи Жэйний найз залуугийн талаар сонсов уу?

Мэвис: Бараг зургаан сар орчим **энгийн харилцаатай** үерхэж байсан залуу юу?

Ийтэл: Үгүй ээ. Тэр бол **өнгөрсөн явдал**. Одоо тэр өөр шинэ найз залуутай болсон.

Мэвис: Ямар хурдан юм бэ!

Ийтэл: Тиймээ. Тэгээд нөгөөх нь өөрөөс нь дүү гэсэн. Өө, сайн уу Жэйн.

Жэйн: Та нарт бусдын тухай хов ярихаас өөр хийх юм алга уу? **Арай дээр юм хийгээч!**

*Үгүй ээ, тэр бол
өнгөрсөн явдал. Одоо
тэр шинэ найз залуутай
болсон.*

Үнэхээр сэтгэл татам

*Everyone thinks
he's **drop-dead
gorgeous**.*

Your letters
Dear Romance Magazine

My boyfriend is **drop-dead gorgeous**, kind and sensitive, and we have a great relationship. He's also very tall. (**I have a thing about** tall men, so that's important to me too!) The problem is that I want to get married and have children, but he doesn't. I love him, but I know he's never going to **pop the question**. What should I do?

Julie (London)

- **drop-dead gorgeous**
үнэхээр сэтгэл татам
- **have a thing about**
үнэхээр их таалагдах
- **pop the question**
“Чи надтай гэрлэх үү” гэж асуух

Таны захидал

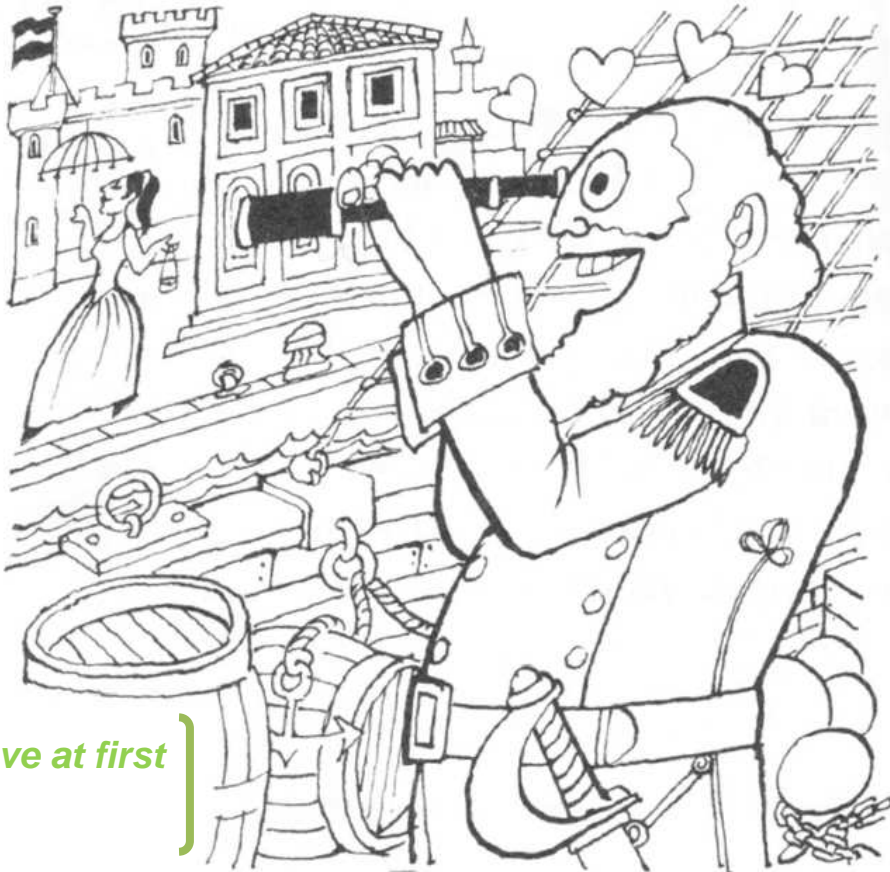
Хүндэт Дурлалын сэтгүүлээ

Миний найз залуу бол **үнэхээр сэтгэл татам** нэгэн бөгөөд найрсаг, мэдрэмжтэй, бас бид хоорондоо маш сайхан харилцаатай. Тэр бас нэлээд өндөр. (Надад угаасаа өндөр эрчүүд **их таалагддаг**, тиймээс энэ бол надад маш чухал.) Гэхдээ нэг асуудал байгаа нь би хүнтэй гэрлэж, хүүхэдтэй болмоор байгаа юм, харин тэр бол үгүй. Би түүнийг хайрладаг, гэхдээ би түүний “Чи надтай гэрлэх үү” гэж хэзээ ч асуухгүйг мэдэж байна. Би юу хийвэл дээр вэ?

Жули (Лондон)

*Хүн болгон түүнийг
үнэхээр сэтгэл
татам гэж боддог.*

Анхны харцаар дурлах

*It was **love at first sight**.*

There is a romantic story about the nineteenth-century revolutionary, Garibaldi. He was on his ship entering a port when he saw a beautiful woman standing on the shore. 'That is the woman I am going to marry,' he said. It was **love at first sight**.

The woman, when she met him, was **swept off her feet** by his good looks and personality. They were married within days and **only had eyes for** each other for the rest of their lives.

- **love at first sight**
анхны харцаар дурлах
- **sweep someone off their feet**
өөртөө дурлуулах
- **only have eyes for**
үнэнч байх, үнэнчээр хайрлах

Арван есдүгээр зууны үеийн Гарибалдийн тухай нэгэн романтик түүх байдаг юм. Тэрээр өөрийн хөлөг онгоцоор боомт руу орж явахдаа нэгэн сайхан бүсгүй далайн эрэг дээр зогсож буйг харжээ. “Тэр эмэгтэйтэй би гэрлэнэ ээ.” гэж тэр хэлэв. Энэ бол **анхны харцаар дурласан** хэрэг байлаа.

Харин тэр эмэгтэй түүнтэй уулзаад өөрийн үзэмж төрх, байгаа байдлаараа түүнийг бүр ч **өөртөө дурлуулж** гэнэ. Тэд хэдхэн хоногийн дотор гэрлэж, харин дараа нь үлдсэн амьдралынхаа туршид бие биенээ **үнэнчээр хайрлажээ**.

【 Энэ бол **анхны харцаар дурласан хэрэг байлаа.** 】

Болзоонд явсан нь

On a first date, who should pay for meals, drinks, tickets etc.? In the old days, the man would **pick up the tab**, but nowadays nobody is quite sure. Will the woman think he's a dinosaur if he pays? Or will she think he's mean if he doesn't? Will the man be grateful if the woman suggests they **go Dutch** or will he be insulted? There's no right answer. You just have to **play it by ear**. Be sensitive to your partner's feelings and you'll probably get it right.

- **pick up the tab**
бүгдийг төлөх
- **go Dutch**
өөр өөрсдөө төлөх, өөрсдийгөө даах
- **play it by ear**
төлөвлөгөөгөө дагахгүй байх, баригдахгүй байх

Анхны болзоон дээрээ хоол, цай, тасалбарынхаа үнийг хэн нь төлбөл зохих вэ? Хуучны цагт бол эрэгтэй нь **бүгдийг төлдөг** байлаа, харин одоо бол энэ тун эргэлзээтэй болсон. Хэрэв эрэгтэй нь төлбөл хүүхэн түүнийг яасан хуучинсаг нөхөр вэ гэж бодох болов уу? Эсвэл төлөхгүй бол тааруухан амьтан байна гэж үзэх болов уу? Хэрэв эмэгтэй нь **өөрсдийгөө даая** гэж хэлбэл залуу баярлах болов уу, эсвэл доромжилж байна гэж үзэх үү? Энд яг тэр нь зөв гэх хэцүү юм. Харин та зүгээр л ямар нэг **төлөвлөгөөнд баригдалгүй** байх хэрэгтэй. Цуг яваа хүнээ сайн мэдэрч, тухайн үед аль нь дээр вэ гэдгийг сонгоорой.

Чи өөр өөрсдийгөө даая гэж бодож байна уу?

Амьдрал

Лоттигийн өдрийн тэмдэглэл

You'll find, **Mr Right** one day, dear.

January 6

I finished reading 'Bridget Jones's Diary' by Helen Fielding today. It's a very popular book, and I loved it because **Bridget and I are in the same boat**: we're both looking for **Mr Right** (without success) and trying to become famous in our careers (without success), and we're both sure that we'll get there as soon as we can lose weight, get fit and generally **get our act together**.

- **in the same boat**
ижил нөхцөл байдалд байх
- **Mr Right**
Төгс залуу
- **get your act together**
өөрийгөө ямар нэг үйлд бэлдэх, бэлэн байх

Нэгдүгээр сарын 6

*Би Хелен Фийлдингийн “Брижит Жонсын өдрийн тэмдэглэл” номыг уншиж дуусгалаа. Энэ маш алдартай ном бөгөөд надад үнэхээр их таалагдсан. Учир нь Брижит бид хоёр **ижилхэн нөхцөл байдалд байгаа** юм билээ. Бид хоюулаа хэн нэгэн **төгс залууг** хайж байгаа (амжилт олоогүй), тус тусын салбартаа алдартай болохыг хичээж байгаа (бас л амжилтгүй), бас үүний тулд аль болох хурдан турах, мөн **ямар нэгэн зүйлд бэлэн байх** хэрэгтэй гэж үзэж байгаа.*

*Хонгор минь, нэг л өдөр
чи өөрийн Төгс
залуугаа олох болно.*

Хэцүү байдалд орох

MIKE: Tom's in **hot water**.

JAKE: Why? What's he done?

MIKE: He borrowed a company car without permission and smashed it up.

JAKE: Is he OK?

MIKE: Yes, he's fine, but I wouldn't like to be **in his shoes** when the boss finds out.

JAKE: Oh, he'll make up a good story and get **off the hook**. He always does.

- **hot water**
хэцүү байдалд орох
- **in your shoes**
чиний нөхцөлд байх, чиний оронд байх
- **off the hook**
бэрхшээлийг давах, асуудлаас гарах

Майк: Тоом **хэцүүхэн байдалд байна.**

Жэк: Яагаад, тэр юу хийчихээ вэ?

Майк: Тэр компанийн машиныг зөвшөөрөлгүй авч яваад эвдэж орхиж.

Жэк: Тэгээд өөрөө зүгээр үү?

Майк: Тиймээ, тэр зүгээр, гэхдээ дарга мэдчихвий гэхээс би **түүний оронд байхыг** хүсэхгүй л байна шүү.

Жэк: Өө, тэр ямар нэг сайхан түүх зохиогоод л **асуудлаас гарчихна** биз.

Байнга тэгдэг юм чинь.

Хөдөөгийн амьдрал

She was pleased to escape from the rat race.

After five years of **life in the fast lane**, Janie decided to give up her well-paid city job and start a new life in a small country village. But although she was pleased to escape from the **rat race**, she felt like a **fish out of water** in the country. Now she's back in the city, wiser for her experience.

- **life in the fast lane**
амьдралын хурдан, дарамттай хэмнэл
- **rat race**
ажил хэргийн өрсөлдөөн
- **fish out of water**
тааламжгүй, тухгүй нөхцөл, уснаас гаргасан загас шиг

Таван жилийн **дарамттай, хурдан хэмнэлт амьдралынхаа** дараа Жэни өндөр цалинтай хотын ажлаа өгөөд хөдөөгийн жижигхэн тосгонд шинэ амьдрал эхлүүлэв. Хэдийгээр тэрээр **ажил хэргийн өрсөлдөөнөөс** холдохдоо дуртай байсан ч хөдөө ирээд тун **тухгүй, уснаас гаргасан загас шиг** л байжээ. Одоо тэр хотдоо буцаад ирсэн бөгөөд өөрийн туршлагаасаа нэлээд ухаажсан байна.

*Тэр эмэгтэй **ажил хэргийн өрсөлдөөнөөс** холдохдоо дуртай байлаа.*

Багийнхан амжилтандаа баярлацгаав

After a difficult start to the competition, when England did well to **keep their heads above water** in the match against the very strong Brazilian team (result: 1-1), the England team have been **on a roll**, winning every match including last night's spectacular game which ended in a 3-0 win. However, they can't afford to **put their feet up** because the next match will be the hardest yet.

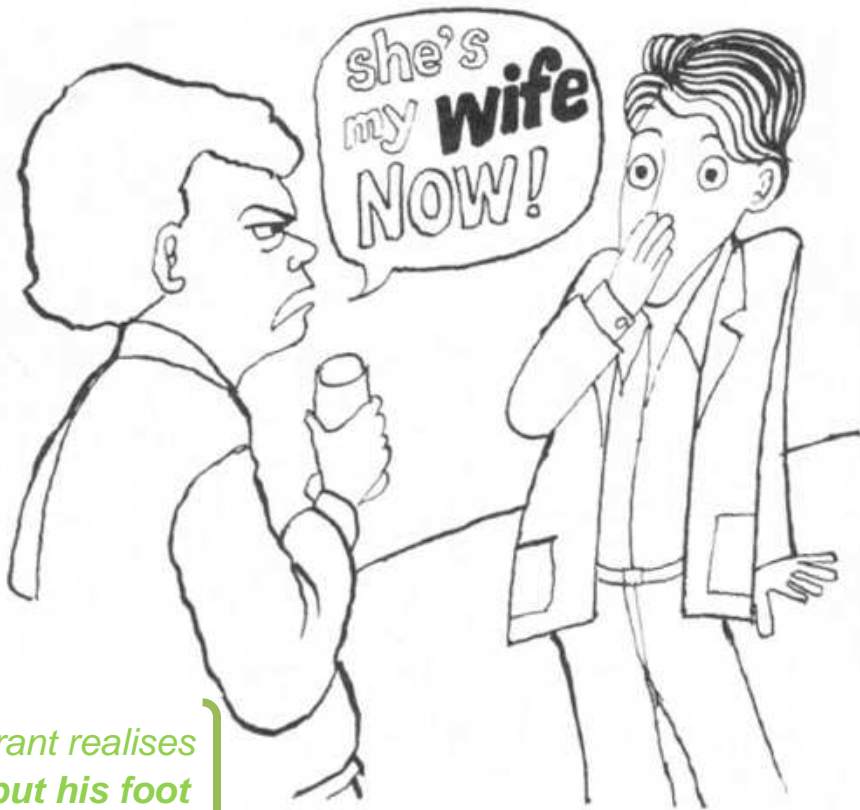
- **keep your head above water**
тэсч үлдэх
- **on a roll**
дараалсан ялалтдаа баярлах
- **put your feet up**
амрах

Тэмцээний эхний тоглолт Бразилийн хүчтэй багийн эсрэг байсан бөгөөд үүнд Английн баг сайн байж, **тэсч үлдэж** чадсан юм (дүн : 1-1 –р тэнцсэн). Тэд дараа дараагийн тоглолтууддаа ч ялалт байгуулж, урьд шөнийн тоглолтонд гэхэд л 3-0 –р ялан, **үүндээ баярлаж байлаа**. Гэвч тэдэнд **амрах** боломж олдсонгүй, учир нь дараагийн тоглолт илүү хэцүү байлаа.

Англичууд хэтэрхий эрт амарснаас алдаа гаргав.

Харилцан яриа

Киноны хэсгээс

*Hugh Grant realises he has **put his foot in it**.*

In the film *Four Weddings and a Funeral*, Hugh Grant meets an old friend, and asks him, 'How are you, and how's your girlfriend?' The man replies, 'She's not my girlfriend any more.' 'That's good,' says Grant, 'you probably didn't know, but she was **two-timing** you with someone else.'

The man looks deeply shocked and says, 'She's my wife now.' Hugh Grant realises he has **put his foot in it**, and he **kicks himself** for being so stupid.

- **two-timing**
хуурах, үнэнч бус
- **put your foot in it**
санамсаргүйгээр хэн нэгнийг уурлуулах
- **kick yourself**
өөртөө уур хүрэх

Дөрвөн хурим нэг оршуулга кинон дээр Хью Грант хуучин найзтайгаа уулзаад “Сайн уу, найз охин чинь сайн уу?” гэж асуутал цаадах нь “Тэр одоо миний найз охин байхаа больсон” гэтэл Грант “Сайн юм болж, чи магадгүй мэдэхгүй байх, гэхдээ цаадах чинь чамд **үнэнч бус** байсан юм.” гэлээ. Гэтэл нөгөө залуу гайхаж цорирдсон харцаар “Одоо тэр миний эхнэр болсон шүү дээ” гэв. Хью Грант харин **санамсаргүйгээр түүнийг уурлуулсанаа** ойлгоод, тэнэг байдалд орсондоо **өөртөө уур хүрэв**.

〔 Хью Грант
санамсаргүйгээр түүнийг
уурлуулсанаа ойлгов. 〕

Чи нууц хадгалж чадах уу?

Don't let the cat out of the bag.

A friend has just told you a secret. Then someone asks, 'What were you two talking about?'

Do you ...

- (a) smile and just say mysteriously, '**That would be telling**'? or
- (b) **spill the beans**?

Your friends are planning a surprise party for someone.

Do you ...

- (a) keep your mouth shut until the party? or
- (b) **let the cat out of the bag** the day before?

- **That would be telling.**
энэ бол нууц
- **spill the beans**
нууц илчлэх
- **let the cat out of the bag**
нууцаа түрүүлж задлах, хэлэх

Найз чинь чамд нэгэн нууц хэлэв. Тэгтэл хэн нэг нь чамаас “Та хоёр сая юу яриад байв?” гэж асуужээ.

Тэгвэл та яах вэ?

- (a) инээгээд, “**энэ бол нууц**” гэж хэлнэ
(b) **нууцаа илчилнэ**

Найзууд чинь хэн нэгэнд зориулж гэнэтийн бэлэг болгохоор үдэшлэг бэлджээ.

Тэгвэл та ...

- (a) үдэшлэг болтол амаа тас хамхина
(b) нэг хоногийн өмнө **нууцаа түрүүлж задлана**

**Нууцаа битгий эрт
задлачихаарай.**

Санал бодол

Is B agreeing or disagreeing?

A: He talks too much.

B: **You're telling me!** I sat next to him on the bus yesterday!

A: It's hot today, isn't it?

B: **You can say that again.**

A: He's an intelligent boy; the real problem is that he's lazy.

B: I think you've **hit the nail on the head.**

- **You're telling me.**
би үүнийг мэднэ
- **You can say that again.**
би үнэхээр санал нэг байна
- **hit the nail on the head**
сайн тайлбарлаж хэлж өгөх

В хүн зөвшөөрч байна уу, татгалзаж байна уу?

А: Тэр хүн хэтэрхий их ярих юм.

В: Харин тийм, **би үүнийг мэднэ**. Өчигдөр автобусанд би түүний хажууд суусан юм.

А: Өнөөдөр ч халуун байна шүү, тийм байгаа биз?

В: **Би үнэхээр санал нэг байна.**

А: Тэр бол үнэхээр ухаантай хүү, ганц гэм нь залхуу.

В: Миний бодлоор чи нэг **сайн тайлбарлаж хэлж өгөх** нь зүйтэй байх.

Надад итгэ л дээ!

*I'm not pulling
your leg!*

SAM: Hello?

TOM: Sam! Help me!

SAM: What's the matter, Tom?

TOM: I'm hanging from this rock by one hand. I can't hold on much longer.
Call the rescue service quickly!

SAM: Very funny, Tom. Why are you always **pulling my leg**?

TOM: Sam! I'm not **having you on**. It's true! Honestly!

SAM: **Pull the other one**, Tom!

- **pull someone's leg**
ТОГЛОХ, даажигнах
- **have someone on**
худлаа хэлэх (тоглоом шоглоомоор)
- **pull the other one**
би чамд итгэхгүй байна

Сээм: Байна уу?

Тоом: Сээм, надад туслаарай!

Сээм: Юу болоо вэ, Тоом?

Тоом: Би нэг гараараа чулуунаас зүүгдчихээд байна. Удаан тэсэхгүйнээ.

Аврах багийг яаралтай дуудаад өгөөч!

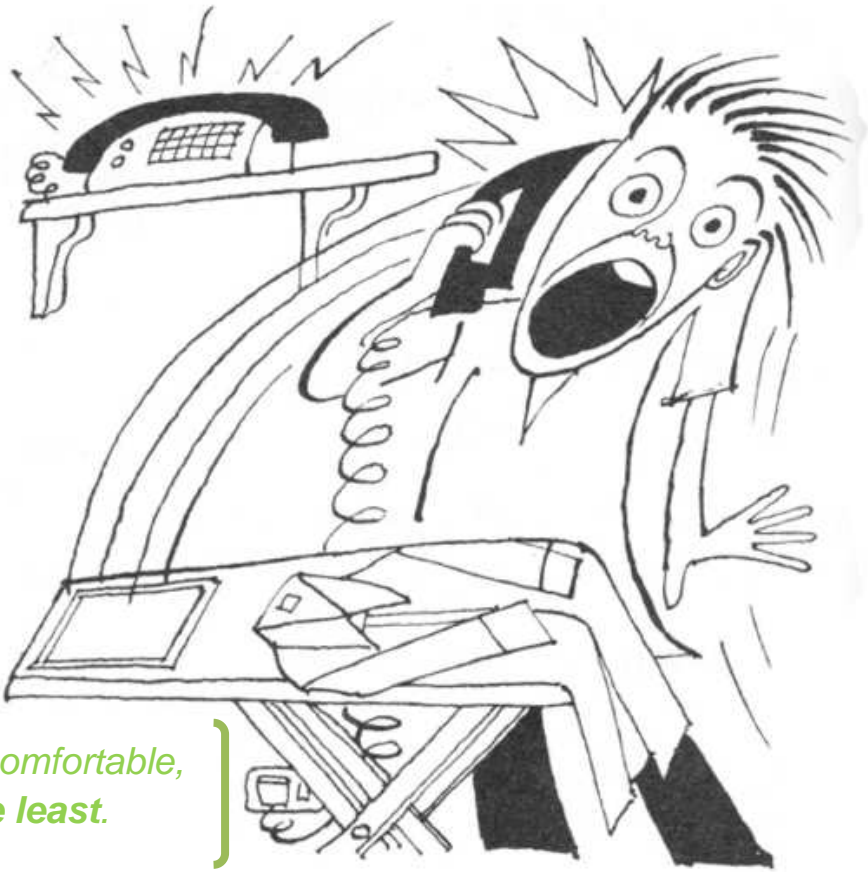
Сээм: Үнэхээр хөгжилтэй байна, Тоом. Чи яахаараа үргэлж хүнээр даажигнаж байдаг юм?

Тоом: Сээм, би худлаа хэлээгүй ээ. Энэ үнэхээр үнээн!

Сээм: Би чамд итгэхгүй байна, Тоом!

*Би чамаар
тоглоогүй ээ.*

ЧИХЭЭ ТҮЛЭВ

*It was uncomfortable,
to say the least.*

Have you heard this joke?

A: My ears got burnt!

B: How?

A: I was ironing when the phone rang. Instead of picking up the phone I picked up the iron.

B: That must've hurt!

A: **To say the least.**

B: Let's **get this straight**: you said you burnt both ears. Right?

A: Yes.

B: How **on Earth** did you burn the other ear?

A: The person called again.

- **to say the least**
маш их
- **get it straight**
тодорхой болох
- **on Earth**
би төсөөлж чадахгүй нь

Та ийм онигоо урьд нь сонсож байсан уу?

А: Би чихээ түлчихлээ!

В: Яаж тэр вэ?

А: Би юм индүүэж байтал утас дуугараад. Тэгээд утасны оронд индүүгээ чихэндээ наачихлаа.

В: Айхтар өвдсөн байх даа!

А: **Маш их.**

В: Жаахан тодорхой болгоцгооё, чи түрүүнд хоёр чихээ хоюуланг нь түлчихлээ гэсэн, тийм байхаа?

А: Тийм ээ.

В: Харин нөгөө чихээ яаж түлснийг чинь би **төсөөлж чадахгүй нь?**

А: Нөгөө хүн чинь дахиад залгасан юмаа.

Энэ үнэхээр эвгүй байсан шүү, маш их өвдсөн.

Бодох, сурах

Таамаглал

*I thought you said he
was a **safe bet**.*

Who is most optimistic? Who is most pessimistic?

CHRIS: I think we might get a good pay rise this year.

SAM: **That'll be the day!**

TOM: I think it's **on the cards**.

HELEN: I think it's a **safe bet**. The company's made a big profit this year.

KATE: You're right, but it's still **touch and go** whether they'll share it with us.

- **that'll be the day**
тэгвэл ч гэнэтийн зүйл болно доо
- **on the cards**
магадгүй
- **safe bet**
бараг гарцаагүй
- **touch and go**
итгэлгүй, эргэлзээтэй

Хэн нь өөдрөг, хэн нь гуртанги байна?

Крис: Энэ жил ч бидний цалин гайгүй өсөх байх гэж би бодож байна.

Сээм: **Тэгвэл ч гэнэтийн зүйл болно доо!**

Тоом: Миний бодлоор тэгж **магадгүй**.

Хелен: Минийхээр бол энэ бол **бараг л гарцаагүй**. Компани маань энэ жил ихээхэн орлого олсон биз дээ.

Кэйт: Та нарын зөв өө, гэхдээ тэд орлогоо бидэнтэй хуваалцана гэхэд **эргэлзээтэй** л юм шүү.

Чи түүнийг бараг гарцаагүй түрүүлнэ гэж хэлсэн биш үү?

Ой ТОГТООЛТ

He suddenly realised that the speaker's name had slipped his mind.

A woman was having dinner with a friend and her husband, when she noticed that her friend always called her husband loving names like *Honey*, *Darling*, *Sweetheart* etc. While her husband was out of the room, the woman said, 'It's 70 Years since you two **tied the knot** but you still call him those pet names. That's wonderful. It must **take some doing** to keep romance alive for so long.' Her friend answered, the truth is that his name **slipped my mind** about ten years ago.'

- **tie the knot**
гэрлэсэн
- **take some doing**
амаргүй
- **slip your mind**
мартах

Найз нь нөхрөө дандаа Хонгор минь, Амраг минь, Хайрт минь гэж дууддагаа хэлж байх үед тэр хүүхэн найзтайгаа, түүний нөхөртэй нь оройн зоог барьж байлаа. Нөхөр нь өрөөнөөс гараад явсан хойгуур өнөө хүүхэн “Та хоёр **гэрлээд** 70 жил өнгөрч байхад чи нөхрөө ингэж энхрийлж дуудаж байдаг. Үнэхээр гайхалтай юм. Ийм удаан хугацаанд ингэж романтик байх ч **амаргүй** хэрэг байх даа” гэхэд найз нь “Яг үнэндээ бол 10 жилийн өмнөөс л би түүний нэрийг **мартаж** орхисон юм” гэж хариулжээ.

*Тэр гэнэт илтгээчийн
нэрийг мартчихсанаа
мэдлээ.*

Зөв ба буруу дуудлага

Boris thought he was getting the hang of the language until he tried ordering a cup of coffee.

A **golden rule** of pronunciation is: use word stress correctly.

You probably know that one part of a word is 'stressed' (= stronger than the other parts), for example: PHOtograph, phoTOgrapher, photoGRAPhic.

Listen for the stress in words. Then you'll **get the hang of** word stress and be able to use it more. If you can do this, your pronunciation will improve **just like that**.

- **golden rule**
чухал дүрэм, алтан дүрэм
- **get the hang of**
юмыг яаж хийх/хэрэглэхийг сурах
- **just like that**
хурдан, амархан

Зөв дуудах **алтан дүрэм** бол үгийн өргөтгөлийг хэрэглэх явдал юм.

Үгийн нэг хэсэг нь өргөтгөлтэй байдгийг чи магадгүй мэдэх байх (= бусдаасаа илүү тод дуудагддагийг) . Жишээ нь : PHOtograph, phoTOgrapher, photoGRAPhic гэх мэт.

Үгэн дэх тод дуудагдах хэсгийг анхаарч сонсч бай. Тэгвэл чи үгийн өргөтгөл гэдгийг ойлгож, яаж хэрэглэхийг нь **сурна**. Хэрэв чи ингэж чадвал чиний дуудлага их **амархан** сайжрах болно.

Борис, нэг аяга кофе захиалах гэж ядах хүртлээ өөрийгөө хэл сурчихсан гэж бодож явжээ.

Хөгжим сонсов

*I can't make head
nor tail of it.*

Learners of English sometimes say, 'I don't listen to English on the radio because it's too fast and I can't **make head nor tail of it.**'

But think about that. When you were a few months old, learning your own language **from scratch**, did you understand it all? No! But you listened and learned. Then you learned to speak and read and write. But listening came first. So even if you don't feel confident, **have a go** at it.

- **(can't) make head nor tail of**
ойлгох (-ж чадахгүй), хөл толгойг нь олох (гүй)
- **from scratch**
эхнээс нь
- **have a go**
оролдох

Англи хэл сурч буй хүмүүс заримдаа “Би англи хэлээр радио сонсдоггүй, яагаад гэвэл энэ хэтэрхий хурдан, тэгээд би ерөөсөө **ойлгодоггүй** юм.” гэж хэлдэг.

Гэхдээ дахиад нэг бодоод үз дээ. Тухайлбал та хэдхэн сартай жаахан байгаад, өөрийн төрөлх хэлээ бүр **эхнээс нь** сурч байхдаа бүгдийг нь ойлгодог байсан билүү? Үгүй шүү дээ. Гэхдээ л та сонссоор байгаад сурсан. Дараа нь ярьж, уншиж, бичиж сурсан. Тэгэхлээр сонсоно гэдэг бол хамгийн эхэнд байдаг. Хэдийгээр танд төвөгтэй, хэцүү санагдаж байгаа ч үүнийг **оролдоод** л байгаарай.

*Би үүнийг ойлгож
чадахгүй нь.*

Би нисэхээс айж байна

*The steward's attempt to calm the passengers would have **carried more weight** if he had removed his parachute.*

Statistics prove that flying is a very safe method of transport, but this **cut no ice** with Jean Fellows, 60, and nobody could persuade her to try to overcome her lifelong fear. That was until her seven-year-old granddaughter told her to be brave and try. It is unusual for the words of a child to **carry more weight** than those of adults, but Jean **took them to heart** and finally bought an air ticket. 'It wasn't as bad as I thought,' she said after the flight.

- **cut no ice**
ямар ч нөлөөгүй
- **carry weight**
нөлөөтэй
- **take to heart**
нухацтай авч үзэх

Статистикаар бол нисэх нь хамгийн аюулгүй тээвэр боловч 60 настай Жийн Фелловсын хувьд энэ мэдээлэл **ямар ч нөлөөгүй** бөгөөд ер нь хэн ч түүний насан туршийн айдсыг нь үргээж дөнгөхгүй билээ. Энэ явдал түүний долоон настай зээ охины зоригтой байж, оролдоод үз гэж хэлэх хүртэл үргэлжилэв. Бяцхан охины хэлсэн энэ үг томчуудынхаас илүү **нөлөөтэй** байсан нь гайхмаар хэрэг боловч Жийн түүнийг **нухацтайгаар хүлээн авч**, нийслэгийн тийз худалдан авахад хүрчээ. “Энэ миний санасанаас тийм ч муу биш юм” хэмээн тэр нислэгийн дараа хэлэв.

*Онгоцны үйлчлэгч өөрийнхөө
шүхрийг хаячихвэл нэлээд
нөлөөтэй хэмээн
зорчигчдыг тайвруулахыг
оролдов.*

Үйл хөдлөл

Нойрмог хулгайч

*He was **caught red handed** when the owners come.*

This is a true story about a French burglar. After getting into an empty house easily through an open window, he probably thought his job was a **piece of cake**. He decided to **take his time** and went into the kitchen, where he found some champagne. After drinking the whole bottle, he went to look for jewellery in the bedroom but fell asleep on the bed. He did not wake up until the owners returned, **catching him red handed**.

- **piece of cake**
маш амархан
- **take your time**
яаралгүй, сандралгүй
- **catch someone red handed**
хэн нэгнийг муу зүйл хийж байхад нь барьж авах, үйлдэл дээр нь барих

Энэ бол нэгэн франц хулгайчийн тухай үнэн түүх билээ. Эзэнгүй байшингийн нээлттэй цонхоор орсныхоо дараа тэр магадгүй өөрийн ажлыг **их амархан** юм гэж бодсон байх. Ингээд тэрээр **яаралгүй** ажиллахаар шийдэж, гал тогооны өрөөнд ороод оргилуун дарс байгааг олж. Бүтэн шил дарс уусны дараагаар унтлагын өрөө рүү орж үнэт эдлэл хайж байгаад нойр нь хүрч орон дээр нь гараад унтаад өгөв. Харин гэрийн эзэд ирээд, түүнийг **үйлдэл дээр нь барих** хүртэл тэр ерөөсөө сэрээгүй гэнээ.

*Гэрийн эзэд ирэх
үед тэр үйлдэл
дээрээ баригдав.*

Адал явдалт киноны баатар

*You have to look good **in the thick of** the action.*

Action movie heroes may seem strong and independent, but they have to follow rules:

1. Never do things **by the book**. Forget about correct procedures.
2. Always wait till the last possible moment before **turning the tables** on the bad guys.
3. When you're **in the thick of** the action, your hair and make-up still have to look good.

- **by the book**
дүрмийг дагах
- **turn the tables**
нөхцөл байдлыг эргүүлэх
- **in the thick of**
хамгийн чухал хэсэгт

Адал явдалт киноны баатар хүчтэй, биеэ даасан байх ёстой ч дараах дүрмийг баримталбал зохино:

1. Хэзээ ч ямар нэг дүрмийг дагахгүй байх. Зөв дараалал энэ тэрийн талаар мартсан нь дээр.
2. Муу залуус **нөхцөл байдлыг эргүүлчихээс** өмнөх хамгийн сүүлийн боломжит үеийг хүртэл тэвчээртэй хүлээх.
3. Киноны үйл явдлын **хамгийн чухал хэсэгт** байхдаа ч таны үс, нүүр будаг сайхан харагдаж байх ёстой.

*Чи, киноны хамгийн
чухал хэсэгт сайхан
харагдах ёстой.*

Спортын хэлц үг

[*An own goal.*]

From British football:

The government has **scored an own goal** by reducing tax at a time when it needs extra money.

From American baseball:

It would be nice to exchange news. Let's **touch base** next week.

From boxing:

The gloves are off in this political campaign, with both candidates using personal attacks and dirty tricks.

- **score an own goal**
өөрийн хаалганд оруулах, өөрсдийгөө баллах
- **touch base**
харьцах, уулзах
- **the gloves are off**
тэмцэл бол маш ширүүн

Британийн хөл бөмбөгөөс:

Нэмэлт мөнгө шаардлагтай байгаа энэ үед засгийн газар татвараа бууруулснаар **өөрсдийгөө баллаж** орхилоо.

Америкийн хөл бөмбөгөөс:

Мэдээлэл дамжуулахад таатай байлаа. Ирэх долооногт эргээд **уулзая**.

Боксоос:

Улс төрийн компанит ажилд нэр дэвшигч бүр нэгнийхээ мууг дуудан, хувийн давшилт хийж, **тэмцэл маш ширүүн** өрнөдөг.

(Өөрийнхөө хаалганд оруулчихлаа ш дээ.)

Жингээ хасах

[Step on it!]

January 6

*Today was the going to be the day that I started to lose weight. Well, I went for a run in the park with Victoria. I thought that would **do the trick**, but it nearly killed me. She kept looking back and telling me to **step on it**. It's no good. I've left it too late. Once you're over 30, you've **missed the boat**. I'm just going to get fat and enjoy it. Now, where are those chocolates that i threw away?*

- **do the trick**
асуудлыг шийдэх
- **step on it**
илүү хурдан явах
- **miss the boat**
хэтэрхий оройтох

Нэгдүгээр сарын 6

*Өнөөдөр бол миний жингээ хасаж эхлэх өдөр. Ямартаа ч би цэцэрлэгт Викториагийн хамт гүйлээ. Ингэх нь **асуудлыг шийдэх** юм гэж бодсон ч би бараг үхэх шахлаа. Нөгөөх маань над руу эргэж хараад **илүү хурдан гүй** гээд байсан. Энэ ч хэцүү байсан шүү. Би тээр хол хоцорчихсон. Хэрэв та 30 гарчихсан бол **хэтэрхий оройтлоо** гэсэн үг. Би зүгээр л таргалаад түүндээ ч дуртай байгаа. Харин одоо бол, миний хаячихсан шоколадууд хааччихав аа?*

[Илүү хурдан, илүү хурдан!]

Халагдаж магадгүй шүү чи

*Your job's **on the line** if you can't get **on top** of this problem.*

Bill had a problem waking up in the mornings. One day his boss said angrily, 'You're late for work every day. You probably think I'm a **soft touch**, but I'm not, and your **job's on the line**.'

So Bill went to his doctor who gave him a pill, which Bill took before he went to bed. He slept well and woke up early. Arriving at work, he said, 'Boss, I'm **on top of** the problem!' 'That's fine,' said the boss, 'but where were you yesterday?'

- **soft touch**
зөөлөн хандах
- **on the line**
эрсдэлтэй, алдаж мэдэхээр
- **on top of**
хяналтандаа авах, шийдэх

Биллд өглөө босох нэлээд хэцүү байлаа. Нэгэн өдөр түүний дарга “Чи өдөр бүр ажилдаа хоцрох юм. Чи намайг үүнд чинь их **зөөлөн хандана** гэж бодоод байх шиг байна, гэхдээ би тэгэхгүй, чиний ажил **эрсдэлтэй** байгаа шүү.” гэлээ.

Ингээд Билл эмч дээр очиж эм аваад унтахынхаа өмнө уув. Тэрээр сайхан унтсан ба өглөө ч эрт бослоо. Ажил дээрээ ирээд тэрээр “Даргаа би нөгөө асуудлаа **шийдсэн** шүү” гэтэл дарга нь “За сайн байна. Гэхдээ чи өчигдөр хаана байв?” гэжээ.

Энэ асуудлаа шийдэхгүй бол чи ажлаа алдаж мэдэхээр байгаа шүү.

Бизнес, ажил хэрэг

Бизнесийн амжилт

*Joe made a killing
when the spider-men
visited Earth.*

DOT.COM SUCCESS

Two young entrepreneurs, who started a new Internet business two years ago, have today sold the business for £3 million. Jenny Curtis, co-founder of Slimm.com, says, 'Everyone thinks we've **made a killing**, but it was hard work. For the first 18 months we couldn't **make ends meet** - I couldn't even buy a new pair of socks! When the business finally **got off the ground**, we worked 18 hours a day for six months.'

- **make a killing**
богино хугацаанд ихээхэн ашиг олох, цөм хийх
- **make ends meet**
заавал төлөх
- **get off the ground**
амжилттай болж эхлэх, хөл дээрээ зогсох

Дот Комын амжилт

Хоёр жилийн өмнөөс ажил хэргээ эхлүүлсэн хоёр залуухан бизнесмэн өнөөдөр тэр бизнесээ 3 сая фаундаар худалдав. Slimmm.com –ын үүсгэн байгуулагч Жени Куртис хэлэхдээ “Хүн болгон биднийг **цөм хийлээ** дээ гэж бодож байгаа, гэхдээ энэ бол амаргүй ажил байсан. Лав эхний 18 сардаа бид **заавал төлөх** зүйлээ ч төлж дийлдэггүй байлаа. Би бүр нэг хос оймс ч авч хүчирдэггүй байсан. Тэгээд бизнес маань **амжилттай болж, хөл дээрээ зогстол** бид зургаан сарын турш өдөрт 18 цаг ажиллаж байлаа.” гэв.

*Аалзан хүмүүс дэлхийд
айлчлах үеээр Жой
цөм хийжээ.*

Ажилд орох ярилцлага

*Most interviews **make up their minds** in the first 30 seconds.*

Interviewers always ask difficult questions that nobody could possibly answer **off the cuff**. So it's important to be prepared for them. But you can't prepare for everything, so sometimes you just have to **think on your feet**. Don't worry if you make a few mistakes. Just remember what the psychologists tell us: most interviewers **make up their minds** in the first 30 seconds anyway.

- **off the cuff**
бэлтгэлгүйгээр
- **think on your feet**
өөрийнхөөрөө бодох
- **make up your mind**
голлох шийдвэрээ гаргах

Ярилцлага авагчид хэн ч **бэлтгэлгүйгээр** хариулах боломжгүй тийм хэцүү асуулт үргэлж асуудаг. Иймээс түүнд бэлдэх нь чухал. Гэхдээ бүх зүйлд бэлтгэх боломжгүй учраас заримдаа зүгээр л **өөрийнхөөрөө бодож** хариулах хэрэгтэй болно. Бага сага алдаа хийхээс эмээх хэрэггүй. Фсихологичид, ихэнх ярилцлага авагчид эхний 30 секунд гэхэд **голлох шийдвэрээ гаргасан** байдаг гэснийг санах хэрэгтэй.

*Ихэнх ярилцлага авагчид
эхний 30 секундэд **голлох**
шийдвэрээ гаргадаг юм.*

B.I.G өрөнд оров

*I know we're **on a shoestring**, but this is crazy!*

B.I.G. IN THE RED

Profits are down this year for the multinational B.I.G. Co, and figures show the company is **in the red**. B.I.G.'s chief executive says, 'A slowdown in the world economy means that a lot of companies are **feeling the pinch**. Many are cutting their expenses and trying to operate **on a shoestring**, but we're big enough to keep going normally, and we'll be back **in the black** next year.'

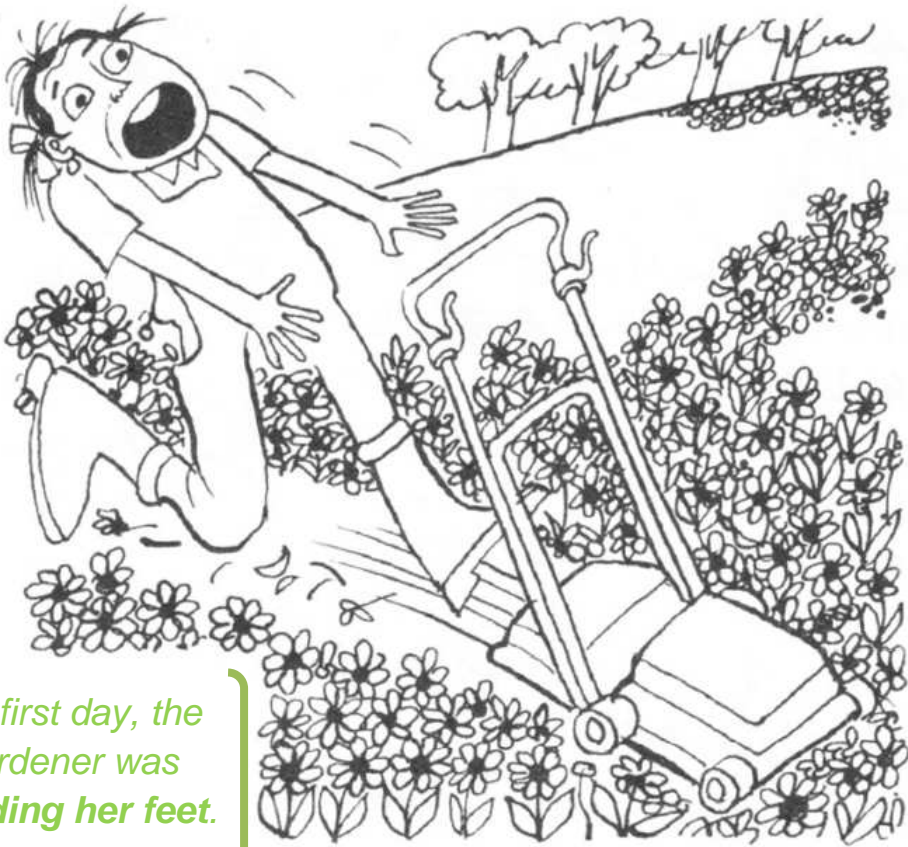
- **in the red**
хугацаа хожимдсон өртэй байх
- **in the black**
зээлтэй байх
- **feel the pinch**
доройтож эхлэх
- **on a shoestring**
зарцуулах мөнгө багатай

V.I.G. өрөнд оров

Олон улсын хөрөнгө оруулалттай V.I.G компанийн ашиг энэ жил буурсан бөгөөд, **өрөө хугацаандаа төлж амжихгүй** гэдэг нь тооцооноос харагдаж байна. Тус компанийн гүйцэтгэх захирал “Дэлхийн эдийн засгийн хямрал гэдэг бол маш олон компаниуд **доройтож эхэлнэ** гэсэн үг юм. Олон компаниуд зарлагаа багасгаж, **зарцуулах мөнгө багатай** байгаа бол харин бидний хувьд үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулахад хангалттай байна. Тиймээс бид дараа жил гэхэд **зээлээ хугацаанд нь төлдөг** болох болно.” гэж хэлжээ.

*Бид зарцуулах мөнгө
багатай ч гэсэн энэ
үнэхээр галзуу байна!*

Шинэ ажил

On her first day, the new gardener was still finding her feet.

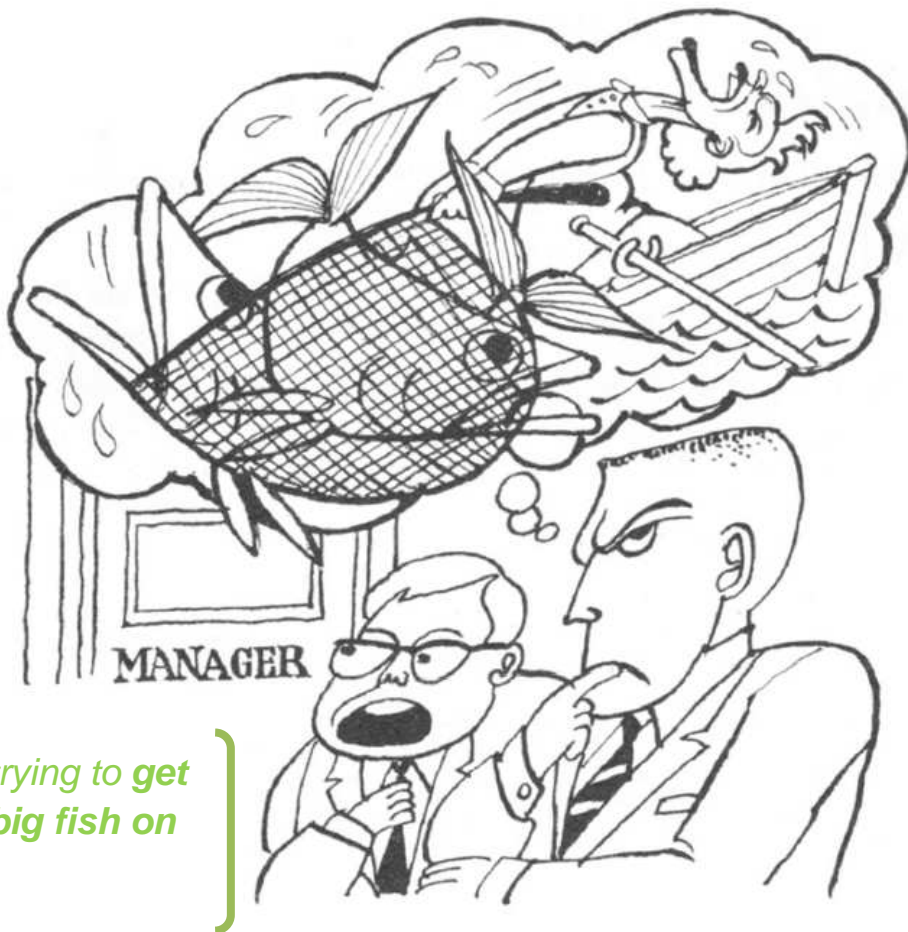
When you start a new job, it takes some time before you feel confident about what to do and how to do it. Ideally, an employer recognises this and allows you to **find your feet** before taking on anything too difficult. But life is not always ideal, so you may be thrown **in at the deep end** and have to **sink or swim**.

- **find your feet**
шинэ нөхцөл байдалд дасах
- **in at the deep end**
хэцүү ажлыг шууд хийж эхлэх
- **sink or swim**
бусдын тусламжгүйгээр тэсч үлдэх

Шинэ ажил хийж эхлэх үедээ юу хийх, хэрхэн хийх зэрэгтээ дадахын тулд хэсэг хугацааг зарцуулдаг. Ер нь бол ажил олгогч нар үүнийг мэддэг бөгөөд хэтэрхий хэцүү ажлыг хийлгэхийн өмнө **шинэ нөхцөл байдалдаа дасах** боломжийг олгодог. Гэхдээ амьдрал тэр бүр санаснаар болдоггүй болохоор **хэцүү ажлыг шууд хийж эхлэх** үе ч гарч болох бөгөөд энэ үедээ та **хэн нэгний тусламжгүйгээр тэсч үлдэх** л хэрэгтэй болно доо.

*Цэцэрлэгч, ажлынхаа
анхны өдөр шинэ
ажилдаа дасахыг
хичээсээр байлаа.*

Чухал хүн

*She's trying to get some **big fish** on board.*

When Herman came to Britain to work, he spoke good English but did not know many idioms. One day at work someone said, 'Don't disturb the manager. She's meeting some **big fish** from New York.'

'Big fish?' Herman asked.

'Yes, she's got a new project and she wants to get them **on board**.'

As Herman reached for his dictionary of English idioms, an extraordinary picture formed in his **mind's eye**.

- **big fish**

чухал хүн, том загас

- **on board**
татан оролцуулах
- **mind's eye**
төсөөлөл

Хэрман Британид ажиллахаар ирэхдээ Англиар сайн ярьдаг байсан боловч хэлц үгсийг төдийлөн мэддэггүй байлаа. Нэг өдөр ажил дээрээ байхад нь “Менежерт битгий саад болоорой. Тэр Нью-Йоркоос ирсэн **том загастай** уулзаж байгаа шүү” гэж хэллээ.

“Том загас аа?” гэж Хэрман асуув

“Тиймээ, тэр шинэ төсөлдөө түүнийг **татан оролцуулахыг** хүсэж байгаа юм.”

Хэрман, толгойд нь **төсөөлөгдөж** буй хачин жигтэй дүр зураг юу болохыг харахаар Англи хэлний хэлц үгсийн толио шүүрэн авлаа.

Тэр, ямар нэгэн чухал хүнийг татан оролцуулахыг хичээж байна.

Муу зүйлийн тухай

Муу зүйл

Mind your own business!

We often use idioms when we react to bad things. For example, 'That's **below the belt**' means someone has said something unfair and cruel in an argument.

Idioms can also show that a speaker does not like something: 'Bob's **sitting on the fence**' means Bob is refusing to give an opinion, which is not necessarily bad, but the speaker thinks it is.

Some idioms are direct and impolite, such as '**Mind your own business!**' which means 'This is private. Keep your nose out of it.'

- **below the belt**

шударга бус, бүдүүлэг, харгис хэрцгий

- **sit on the fence**
төвийг сахих
- **mind your own business**
энэ бол нууц

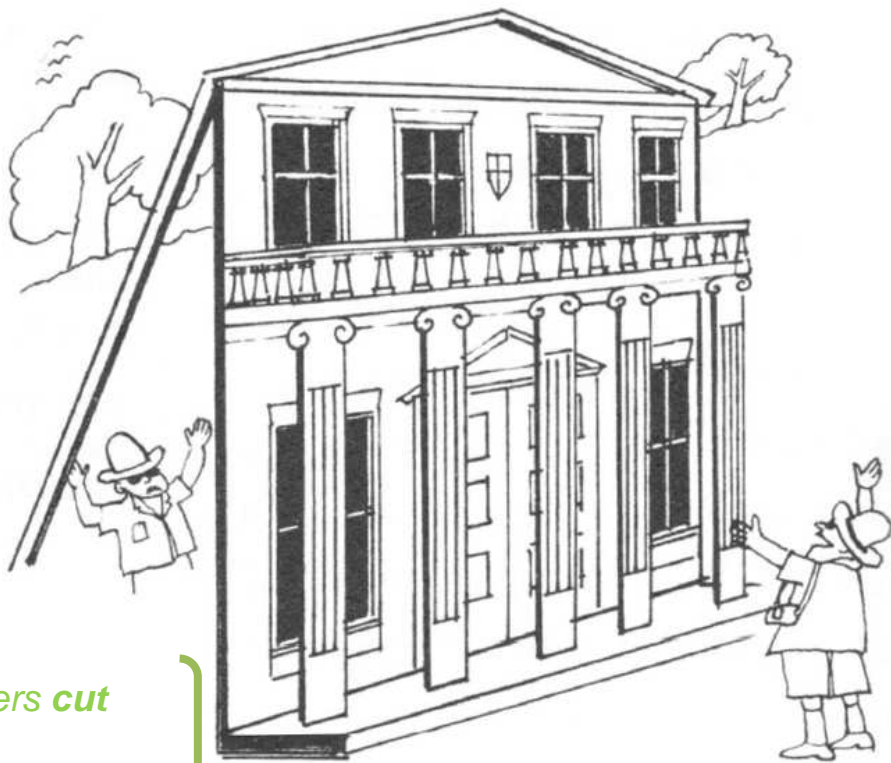
Бид, ихэвчлэн ямар нэгэн муу зүйлд хариу үзүүлэхдээ хэлц үгийг хэрэглэдэг. Жишээ нь, 'That's **below the belt**' гэвэл хэн нэгэн хүн шардарга бус, бүдүүлэг зүйл хэлсэн гэсэн үг.

Өгүүлэгч нь өөрт нь таалагдахгүй байгаа зүйлийн тухай өгүүлэхдээ хэлц үгийг хэрэглэж болно: “Bob's **sitting on the fence**” гэвэл Боб өөрийн санаа бодлыг хэлэхээс татгалзсан нь тийм ч муу зүйл биш боловч өгүүлэгч нь муу хэмээн бодож байгаа гэсэн үг.

Зарим хэлц үг нь “**Mind your own business!**” гэх мэт шууд бөгөөд бүдүүлэг байдаг. Энэ нь “Энэ бол нууц. Наад хамраа тат.” гэсэн үг.

(Энэ бол нууц!)

Сайн уу муу юу?

*The builders **cut corners**?
What do you mean?
It looks great to me.*

Your employer says you must finish some work by tomorrow. Is it OK to **cut corners**, or would you work **around the clock** to do the work properly?

What would you do if somebody offered to **pull strings** to help you get into a good university or to get a good job?

What if a friend of yours commits a crime? Would you tell the Police or **turn a blind eye**?

- **cut corners**
ажлыг дутуу хийх
- **around the clock**
бүтэн 24 цаг
- **pull strings**
нөлөө бүхий найз нөхдөө ашиглах
- **turn a blind eye**
үл тоомсорлох

Таны ажил олгогч танд зарим ажлаа маргааш гэхэд хийж дуусга гэжээ. Танд, **ажлаа дутуу хийх** нь зүгээр үү, эсвэл та ажлаа гүйцэт хийж дуусгахын тулд **бүтэн 24 цагийн турш** ажиллах уу?

Хэрэв хэн нэгэн хүн өөрийн **нөлөө бүхий найзынхаа хүчээр** таныг сайн сургуульд юмуу сайн ажилд оруулж өгье гэвэл та яах вэ?

Таны найз гэмт хэрэг хийсэн бол та яах вэ? Цагдаад мэдэгдэх үү, эсвэл **үл тоомсорлох** уу?

Барилгачид тааруухан ажилласан байна уу даа? Чи юу ярина вэ? Надад бол сайхан л харагдаж байна.

Xop

*The debate began to
get out of hand.*

Winston Churchill was famous for, amongst other things, his quick wit. On one occasion in parliament, the opposition party was **up in arms** because Churchill's government had given the **thumbs down** to a proposed new law. The debate began to **get out of hand** and a woman shouted, 'If I were your wife, I'd give you poison.' Churchill instantly replied, 'If you were my wife, I would drink it.'

- **up in arms**
хүчтэй хамгаалах, эсэргүүцэх
- **thumbs down**
татгалзсан хариу
- **get out of hand**
хяналтаас гарах

Уинстон Черчил олон зүйлээрээ алдартай байсных нь дотор түүний оюун ухаан гойд сэргэлэн байсан юм. Нэг удаа парламент дээр санал болгосон шинэ хуулийг нь сөрөг хүчний нам нь **хүчтэй эсэргүүцсэн** учраас Черчилийн засгийн газар **татгалзсан хариу** авсан юм. Хэлэлцүүлэг бүр **хяналтаас гарсан** бөгөөд нэг эмэгтэй “Хэрэв би чиний эхнэр байсан бол чамд хор өгөх байсан юм” хэмээн хашгирав. Черчил тэр дор нь “Хэрвээ чи миний эхнэр байсан бол би тэрийг чинь уух байсан юм” хэмээн хариулжээ.

*Мэтгэлцээн хяналтаас
гарч эхэллээ.*

Ичмээр юм!

*All his usual jokes
fell flat.*

I was working as a tour guide and I was having a difficult time with a group of elderly ladies. None of my attempts to **break the ice** were working, and all my usual jokes were **falling flat**. I didn't know what to do to cheer them up.

A bit later I was getting out of the bus and I tripped and fell and tore my trousers. The ladies almost **split their sides** ... and after that, everything was fine!

- **break the ice**
найрсаг орчин бүрдүүлэх
- **fall flat**
бүтэлгүйтэх
- **split their sides**
үхтлээ инээх

Намайг аяллын хөтчөөр ажилладаг байхад настай эмэгтэйчүүдийн багийг авч явах нь надад бэрхшээлтэй байсан юм. **Найрсаг орчин бүрдүүлэх** гэсэн миний бүх оролдлого талаар болж, миний бүх наргиа **бүтэлгүйтдэг** байлаа. Би тэднийг яаж хөгжөөхөө мэдэхгүй байлаа.

Хэсэг хугацааны дараа би автобуснаас буугаад явахдаа бүдэрч унаад өмдөө урчихлаа. Тэр эмэгтэйчүүд бараг **үхтлээ инээсэн ...** ба энэ явдлын дараанаас бүх зүйл сайхан болсон юм.

*Түүний бүх наргиа
нь бүрэлгүйтэв.*

Дурлалын паян

*He knew his days
were numbered.*

The latest disaster for the government is the **kiss-and-tell** story in yesterday's *SundayWorld* newspaper, in which a well-known actress told of her two-year affair with the Minister for the Family. As the man who **calls the shots** in the government's policy on family values, the Minister's **days are numbered**, and the government's credibility has been severely damaged.

- **kiss-and-tell**
дурлалын паянгаа дэлгэх
- **call the shots**
шийдвэр гаргагч
- **days are numbered**
тэсч үлдэх найдваргүй болсон

Засгийн газрын сүүлийн үеийн аюул бол өчигдрийн *СандэйВорлд* сонинд гарсан алдартай жүжигчин эмэгтэйн Гэр бүлийн сайдтай хоёр жилийн хугацаанд учир ургуулж байсан тухай **дурлалын паянгаа дэлгэсэн** явдал юм. Засгийн газрын бодлогын гэр бүлийн асуудлаар **шийдвэр гаргагч** өнөөх сайд **тэсч үлдэх найдваргүй болсон** бөгөөд засгийн газрын найдвартай ажиллагаанд ноцтой сэв суулаа.

*Тэрээр тэсч үлдэх
найдаргүй гэдгээ
өөрөө мэдэж байлаа.*

Товъёог

around the clock – бүтэн 24 цаг

Airports are open around the clock.

at each other's throats - маргалдах, үгээр давах

What's that noise? Are they at each other's throats again?

below the belt - шударга бус, харгис хэрцгий

I know you were angry, but that comment was below the belt.

be there for - туслахад бэлэн байх

My parents are great. They've always been there for me.

big fish – чухал хүн

He's A big fish now that his company's successful.

break someone's heart - хэн нэгнийг тун ихээр гуниглуулах, зүрхийг нь шархлуулах

Losing hint broke her heart.

break the ice - найрсаг орчин бүрдүүлэх

He told a joke to break the ice at the beginning of his speech.

breath of fresh air - тааламжтай сайхан

In an office full of boring people, she was like a breath of fresh air.

burst out laughing - гэнэт чангаар инээх, түсхийтэл инээх

He looked angry, but suddenly burst out laughing.

by the book - дүрмийг дагах

The police can't do whatever they want; they have to go by the book.

call the shots - шийдвэр гаргагч болох

Britain lost her empire long ago and no longer calls the shots.

carry weight - нөлөөтэй

He is an expert, so his opinions carry a lot of weight.

catch someone red handed - хэн нэгнийг муу зүйл хийж байхад нь барьж авах, үйлдэл дээр нь барих

The police caught him red handed inside the bank at midnight.

couch potato - залхуу хүн

Couch potatoes, who don't use their minds or bodies, risk ill health.

cut corners - ажлыг дутуу хийх

We'll have to cut corners if we're going to finish the job in time.

cut no ice - cut no ice

I thought I had a good excuse, but it cut no ice with my boss.

dark horse - нууцлаг хүн

The new director is a dark horse. I wonder what he's like.

days are numbered – тэсч үлдэх найдваргүй болох

When the lion came towards him, he thought his days were numbered.

dirty word - тааламжгүй зүйл, онцгүй зүйл

Love became a dirty word during the Chinese cultural revolution.

do the trick - асуудлыг шийдэх

This medicine should do the trick.

drop-dead gorgeous - үнэхээр сэтгэл татам

He's not just good-looking, he's drop-dead gorgeous.

fall flat - бүтэлгүйтэх

It's embarrassing if a joke falls flat.

feel the pinch - доройтож эхлэх

Sales are down and the company is feeling the pinch.

find your feet - шинэ нөхцөл байдалд дасах

It takes some time to find your feet in a new situation.

fingers crossed - бүх зүйл сайхан болно гэж найдах, залбирах

Let's keep our fingers crossed that the weather will be good.

fish out of water - тааламжгүй нөхцөл, уснаас гарсан загас шиг болох

I'm like a fish out of water in my new job.

from scratch - эхнээс нь

We'll have to start again from scratch.

full of yourself - өөртөө маш сэтгэл хангалуун байх

She's too full of herself to be interested in other people.

get a life - арай дээр юм хийгээч (эелдэг бус)

Why don't you do something exciting? Get a life!

get it straight - тодорхой болох

Let's get this straight. I'm in charge here. You follow me.

get off the ground - амжилттай болж эхлэх, хөл дээрээ зогсох

If we can get this idea off the ground, we'll be rich.

get out of hand - хяналтаас гарах

The demonstration got out of hand and twenty people were injured.

get the hang of - юмыг яаж хийх/хэрэглэхийг сурах

Keep practising and you'll soon get the hang of it.

get your act together - өөрийгөө ямар нэг үйлд бэлдэх, бэлэн байх

I must get my act together and find a good job.

give and take - буулт хийж хамтран ажиллах

If you want an agreement, you have to accept some give and take.

go Dutch - өөр өөрсдөө төлөх, өөрсдийгөө даах

He offered to pay for the meal, but we had all agreed to go Dutch.

going steady - энгийн харилцаатай

She's been going steady with her boyfriend for a year.

go to the wall – дампуурах, хаалгаа барих

Supermarkets are everywhere, and village shops have gone to the wall.

golden rule - чухал дүрэм, алтан дүрэм

The golden rule of healthy exercise is not to overdo it.

have a go - оролдох

You might not enjoy it, but it's worth having a go at it and finding out.

have a soft spot for - дуртай, санаа тавдаг

I have a soft spot for my little niece.

have a thing about - үнэхээр их таалагдах

I've had a thing about her for years.

have someone on - худлаа хэлэх (тоглоом шоглоомоор)

You're not really a police officer, are you? You're having me on.

head over heels - гэнэт, маш ихээр дурлах

She met him on holiday and fell head over heels for him.

he/she's history - өнгөрсөн явдал, одоо бол чухал биш

She used to go out with him, but he's history now.

hit it off - бие биендээ таалагдах

Mothers don't always hit it off with their son's girlfriends.

hit the nail on the head - сайн тайлбарлаж хэлж өгөх

'This wine tastes like a Bordeaux.'

-'You've hit the nail on the head.'

hot water - хэцүү байдалд орох

His extreme opinions are always getting him into hot water.

in at the deep end - хэцүү ажлыг шууд хийж эхлэх

There was a crisis on my first day, so I was thrown in at the deep end.

in stitches - хөхрөх, их инээх

The speaker was so funny that the audience were in stitches.

in the flesh - бодит хүн, бодит амьдралд

I've seen him on TV but not in the flesh.

in the red/black - зээлтэй байх

I spent a lot last month and now I'm in the red.

in the same boat - ижил нөхцөл байдалд байх

I understand your problem because you and I are in the same boat.

in the thick of - хамгийн чухал хэсэгт

He was in the thick of the fighting, but was not injured.

In your dreams - энэ бол бүтэшгүй мөрөөдөл

'Can I borrow your motorcycle?', - 'In your dreams.'

in your shoes - чиний нөхцөлд байх, чиний оронд байх

How would you feel if you were in my shoes?

just like that - хурдан, амархан

I asked her and she said yes – just like that!

keep your head above water - тэсч үлдэх

The job is difficult, but I'm keeping my head above water.

keep a straight face - мишээх ч үгүй инээх ч үгүй байх, гөлийх

I wanted to laugh, but I managed to keep a straight face.

kick yourself - өөртөө уур хүрэх

He kicked himself for forgetting her birthday.

kiss-and-tell - дурлалын паянгаа дэлгэх

It is a kiss-and-tell book about her affair with the President.

larger than life - үнэхээр гайхалтай

The characters in books and films are often larger than life.

leaves me cold - надад ерөөсөө нөлөөлөхгүй байна

Everyone says it's a great film, but it left me cold.

let the cat out of the bag - нууцаа түрүүлж задлах, хэлэх

The newspaper let the cat out of the bag before the president's speech.

life in the fast lane - амьдралын хурдан, дарамттай хэмнэл

Life in the fast lane is exciting but tiring.

lost for words - хэлэх үггүй болох

The news was so unexpected that he was lost for words.

lost it - ухаанаа алдах

Finally, he lost it and threw the computer out of the window.

love at first sight - анхны харцаар дурлах

Their eyes met and it was love at first sight.

make a killing - богино хугацаанд ихээхэн ашиг олох, цөм хийх

Umbrella shops make a killing in wet weather.

make ends meet - заавал төлөх

I can't make ends meet on my very low income.

make head nor tail of - ойлгох, хөл толгойг нь олох

I can't make head nor tail of this computer handbook.

make up your mind - голлох шийдвэрээ гаргах

You've looked at 12 pairs of shoes. It's time to make up your mind!

mind's eye - төсөөлөл

In my mind's eye I'm on a beach in Barbados.

mind your own business - энэ бол нууц

'How much do you earn?'

-'Mind your own business.'

miss the boat - хэтэрхий оройтох

She wanted to have children and was afraid of missing the boat.

Mr Right - Төгс залуу

'Will I ever find my Mr Right?' she wondered.

no rocket scientist - тийм ч ухаалаг бус хүн

He can't understand the instructions - he's no rocket scientist.

no way - ёстой үгүй, ёстой тийм биш

'Do you think they could win?'

-'No way.'

off the cuff - бэлтгэлгүйгээр

I can't answer that question off the cuff.

off the hook - бэрхшээлийг давах, асуудлаас гарах

He got off the hook because the police lost the evidence.

on a roll - дараалсан ялалтдаа баярлах

The company is on a roll. All their new products have done well.

on a shoestring - зарцуулах мөнгө багатай

He started the business on a shoestring, working at home.

on board - татан оролцуулах

He's starting a new company and he wants me on board.

on cloud nine - үнэхээр баяртай байх

When she agreed to marry him, he was on cloud nine.

on Earth - би төсөөлж чадахгүй нь

Where on Earth were you? What on Earth are you doing?

on edge - түгшүүртэй, айсан

I'm always a bit on edge before an important meeting.

only have eyes for – үнэнчээр хайрлах, үнэнч байх

I'm not interested in him - I only have eyes for you.

on me – би төлнө

Put your money away. The drinks are on me.

on the cards - магадгүй

We can't be sure that it'll happen, but it's on the cards.

on the go - идэвхтэй

You're always on the go. You should relax sometimes.

on the line - эрсдэлтэй, алдаж мэдэхээр

Fire officers sometimes put their lives on the line to save others.

on top of - хяналтандаа авах, шийдэх

We've had problems but we're getting on top of them now.

on top of the world - аз жаргалтай байх

Yesterday I was on top of the world, but today I feel miserable.

over the moon - үнэхээр сэтгэл хангалуун байх

That's wonderful news! You must be over the moon about it.

pain in the neck - уршиг, тээр

My little brother can be a pain in the neck.

party pooper - үдэшлэг нураагч, үдэшлэгийг орхиж буй хүн

I'm sorry to be a party pooper, but I don't want to play this game.

pick up the pieces - **эвдэрсэн зүйлсээ эвлүүлэх, хэвэндээ орох**

After a very bad year, we're picking up the pieces.

pick up the tab - **бүгдийг төлөх**

The taxpayer has to pick up the tab for the government's mistakes.

piece of cake - **маш амархан**

The test was a piece of cake. I got 100%.

play hard to get - **тоогоогүй юм шиг царайлах**

Don't you like him or are you playing hard to get?

play it by ear - **төлөвлөгөөгөө дагахгүй байх, баригдахгүй байх**

We don't know what will happen, so we'll have to play it by ear.

pop the question - **“Чи надтай гэрлэх үү” гэж асуух**

He pulled out a ring and popped the question.

pull someone's leg - **тоглох, даажигнах**

It's not really true. I'm just pulling your leg.

pull strings - **нөлөө бүхий найз нөхдөө ашиглах**

He has important friends and can pull strings to get what he wants.

pull the other one - **би чамд итгэхгүй байна**

Pull the other one. I know that's not true.

push the boat out - **маш ихийг зарцуулах**

People usually push the boat out when they get married.

put your feet up - **амрах**

When I've finished this work, I can put my feet up.

put your foot in it - **санамсаргүйгээр хэн нэгнийг уурлуулах**

I'm sorry. I've put my foot in it. I didn't want to upset you.

rat race - ажил хэргийн өрсөлдөөн

She dropped out of the rat race to become an artist.

safe bet - бараг гарцаагүй

It's a safe bet that we won't win the Cup.

score an own goal - өөрийн хаалганд оруулах, өөрсдийгөө баллах

The company scored an own goal by angering environmentalists.

see eye to eye - зөвшөөрөх, санал нийлэх

We don't see eye to eye on politics so we try to avoid the subject.

see red - гэнэт маш ихээр уурлах

During an argument, she saw red and attacked him with a knife.

sink or swim - бусдын тусламжгүйгээр тэсч үлдэх

They gave me some training and then left me to sink or swim.

sit on the fence - төвийг сахих

If we sit on the fence, the bad guys might win.

slip your mind - мартаx

I'm sorry. Your birthday just slipped my mind.

small talk - чухал биш зүйлийн талаар найрсаг яриа өрнүүлэх

I don't like parties where I don't know anyone - I'm not good at small talk.

soft touch - зөөлөн хандах

I know I'm a soft touch. I just can't say 'No' to people.

spill the beans - нууц илчлэх

Don't tell her, because she'll spill the beans to everybody.

split their sides - үхтлээ инээх

The film was so funny the audience were splitting their sides.

step on it - илүү хурдан явах

Step on it! We're late!

sweep someone off their feet - өөртөө дурлуулах

He swept her off her feet. And now they're married.

take a rain check - урилгыг нээлттэй үлдээх

Thanks. I can't come tonight, but can I take a rain check?

take some doing - амаргүй

It'll take some doing to carry that piano upstairs.

take to heart - нухацтай авч үзэх

He took the doctor's advice to heart and stopped smoking.

take your time - яаралгүй, сандралгүй

Take your time. There's no hurry.

that would be telling - энэ бол нууц

We could give you the answer, but that would be telling.

that'll be the day - тэгвэл ч гэнэтийн зүйл болно доо

'Is your brother married?' 'That'll be the day!'

the gloves are off - тэмцэл бол маш ширүүн

The gloves are off in the price war between the two supermarkets.

the man in the street - жирийн хүн, хэн нэгэн хүн

The man in the street wants a change of government.

think on your feet - өөрийнхөөрөө бодох

A soldier has to think on his feet.

thumbs down - татгалзсан хариу

The government has given the thumbs down to a tax cut.

tie the knot - гэрлэсэн

After living together for three years, they decided to tie the knot.

to death - хэтэрхий, үхтлээ

What a terrible film. I was bored to death.

to say the least - маш их

Skydiving is not the safest sport, to say the least.

touch and go - итгэлгүй, эргэлзээтэй

We won in the end, but it was touch and go until the last minute.

touch base - харьцах, уулзах

Touch base with the police and find out if they've discovered anything.

turn a blind eye - үл тоомсорлох

Although it's illegal, the police often turn a blind eye to it.

turn heads - анхаарал татах

It's a fast, stylish car that turns heads.

turn the tables - нөхцөл байдлыг эргүүлэх

He managed to get the gun and turn the tables on the robber.

two-timing - хуурах, үнэнч бус

She's two-timing him. She's seeing someone else too.

up in arms - хүчтэй хамгаалах, эсэргүүцэх

Lorry drivers are up in arms about the cost of fuel.

what got into him - тэр яагаад ийм аймаг (ууртай) болчихов оо

I've never seen him so angry! What got into him?

you can say that again - би үнэхээр санал нэг байна

'It's cold, isn't it?'

-'You can say that again.'

you're telling me - би үүнийг мэднэ

'This hotel is terrible.'

-'You're telling me.'